

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μονάδα Α2 Αξιολόγησης και Επιλογής Πράξεων
Μεσογείων 56
115 27 Αθήνα

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Κωδικός Πρόσκλησης 17ΚΕ/ΟΠΣ 19305)

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Τον ν.4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» (Α' 61), όπως ισχύει.
3. Τον ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
4. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).
5. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
6. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).
7. Το π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 138), και ειδικότερα το άρθρο 2 αυτού.
8. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.
9. Την υπ' αριθμ. Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
10. Την υπ' αριθμ. 106/19.05.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 578).

11. Την υπ' αριθμ. 81276 ΕΞ 2026/22.05.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 87051/12.09.2022 απόφασης «Αναδιάρθρωση της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β' 1248) υπουργικής απόφασης» (Β' 4855), (Β' 3174).
12. Την υπ' αριθμ. 100188/18.10.2022 υπουργική απόφαση «Τοποθέτηση προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (ΑΔΑ: 9Α0Ψ46ΜΤΛΡ-2ΘΘ).
13. Την υπό τα στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
14. Την υπό τα στοιχεία C(2022) 3826 final Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR001).
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023) και ειδικότερα τα άρθρα 25γ και 25δ αυτού.
18. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για την θέσπιση του προγράμματος πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 1290/2013 και (ΕΕ) 1291/2013.
19. Τον ν.4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (Α' 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40 αυτού.
20. Τον ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α' 139) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 αυτού.
21. Την υπ' αριθμ. Υ84833/Ι6/23.05.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των κονδυλίων που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας» (Β' 1926).
22. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (<https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>).
23. Την υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8542/02.05.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης "Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]" (Β' 5958)» (Β' 2855).
24. Την υπ' αριθμ. 114947/01.12.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Β' 6132).

25. Την υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).
26. Τον ν.5000/2022 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα» (Α' 226).
27. Τον ν.4310/2014 «Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258), όπως ισχύει.
28. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2022)7388/19.10.2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (ΟJC 2022/C 414/01).
29. Το υπ' αριθμ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
30. Την υπ' αριθμ. 66021/29.06.2022 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» (Β' 3359) και η υπ' αριθμ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
31. Το υπ' αριθμ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
32. Το υπ' αριθμ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
33. Το υπ' αριθμ. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
34. Τον ν.4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ειδικότερα το άρθρο 393 αυτού.
35. Τον ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει.
36. Την υπ' αριθμ. 69336/05-05-2026 (ΑΔΑ: 94ΞΔΗ-Κ6Δ) εγκύκλιο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) με θέμα «Α. Οδηγίες για την πρόσκληση, αξιολόγηση, ένταξη και παρακολούθηση πράξεων των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, οι οποίες υλοποιούνται από φορείς που δεν έχουν την ιδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 43 της ΥΑ επιλεξιμότητας Β. Οδηγίες για πράξεις που υλοποιούνται από Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς εκτός πεδίου εφαρμογής ν. 4412/2016».
37. Την ανακοίνωση της Επιτροπής «Συνέργειες μεταξύ του Προγράμματος "Ορίζων Ευρώπη" και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ» (Επίσημη Εφημερίδα C 421 της 04.11.2022).
38. Το υπ' αριθμ. 59907/26.07.2024 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας «Αίτημα ορισμού της ΓΓΕΚ ως ΕΦ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη 2021-2027».
39. Την υπ' αριθμ. 174263/21.11.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών «Ορισμός της ΓΓΕΚ του Υπουργείου Ανάπτυξης ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις

Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» (ΑΔΑ: 9Α03Η-ΜΛΦ).

40. Το υπ' αριθμ. 73252/23.09.2025 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 165471 ΕΙ 2025/23.09.2025) έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας «Υποβολή σχεδίου πρόσκλησης της Δράσης – Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη».
41. Τις Συμφωνίες Χρηματοδότησης:
  - α. αριθ. 101055476: European Partnership on Innovative SMEs
  - β. αριθ. 101060874: Water4All - Water Security for the Planet -
  - γ. αριθ. 101069506: European Partnership Driving Urban Transitions – DUT
  - δ. αριθ. 101069750: Clean Energy Transition Partnership - CETP
  - ε. αριθ. 101086379: A climate neutral, sustainable and productive blue economy Partnership - SBEP
  - στ. αριθ. 101137129: European Partnership for Personalised Medicine - EP PerMed
42. Τις αποφάσεις έγκρισης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας:
  - α. υπ' αριθμ. 2920/15.01.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 7^{ης} πρόσκλησης Eurostars – Innovative SMEs
  - β. υπ' αριθμ. 32887/29.04.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης SBEP
  - γ. υπ' αριθμ. 58619/28.07.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 3^{ης} πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης DUT
  - δ. υπ' αριθμ. 82652/22.10.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 3^{ης} πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης CETP
  - ε. υπ' αριθμ. 88116/10.11.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Water4ALL
  - στ. υπ' αριθμ. 14376/19.02.2026 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 9ης πρόσκλησης Eurostars – Innovative SMEs
  - ζ. υπ' αριθμ. 16433/26.02.2026 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2025 EP PerMed
43. Την υπ' αριθμ. 172868 ΕΞ 2025/02.10.2025 απόφαση Έγκρισης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών του Εγγράφου Εξειδίκευσης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» με κωδικό 1-1.1-10 του Ειδικού Στόχου 1i του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ».
44. Την υπ' αριθμ. 193660 ΕΞ 2025/07.11.2025 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για την έγκριση, μέσω της 14ης Γραπτής Διαδικασίας, της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων στο πλαίσιο της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη», με κωδικό 1-1.1-10 του Ειδικού Στόχου 1i του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (ΑΔΑ:Ρ4ΕΤΗ-9ΨΧ).
45. Το υπ' αριθμ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1226 178852 ΕΞ 2025/13.10.2025 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 179078 ΕΙ 2025/13.10.2025) έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ) «Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο "Χρηματοδότηση της ελληνικής συμμετοχής στις συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις του Ορίζοντα Ευρώπη" του Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα" 2021-2027».
46. Την ηλεκτρονική επικοινωνία με τη Διεύθυνση Διεθνούς Επιστημονικής & Τεχνολογικής Συνεργασίας της ΓΓΕΚ και το Τμήμα Ανάπτυξης & Υποστήριξης ΠΣΚΕ της ΜΟΔ (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 89350 ΕΙ 2026/05.06.2026) για τον ορισμό ημερομηνίας έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης της Δράσης.
47. Την υπ' αριθμ. 91911 ΕΞ 2026/10.06.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» προς τον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ «Υπογραφή Σχεδίου Απόφασης Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Κωδικός Πρόσκλησης 17ΚΕ/ΟΠΣ 19305).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την προκήρυξη της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» και την έγκριση της παρούσας πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής.

Η Δράση θα χρηματοδοτηθεί με πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση έρευνας & καινοτομίας», στον Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 1 «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεδεσιμότητας ΤΠΕ» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 1.1. «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών» και αποσκοπεί στην στήριξη/προώθηση διεθνών συνεργασιών και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας του συστήματος έρευνας και καινοτομίας μέσω της συμμετοχής ελληνικών ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων σε συνεργασία με φορείς άλλων χωρών στις διεθνείς ανταγωνιστικές προκηρύξεις των ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων συμπράξεων του Ορίζοντα Ευρώπη».

2. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται σε δέκα οχτώ εκατομμύρια ευρώ (18.000.000€) και κατανέμεται στις Περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)*
Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (11) Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος	14.040.000,01
Περιφέρειες σε Μετάβαση (2) Αττική και Νότιο Αιγαίο	3.959.999,99
ΣΥΝΟΛΟ	18.000.000

*Τα έργα που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» συγχρηματοδοτούνται κατά ένα ποσοστό με ευρωπαϊκούς πόρους του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», στους οποίους προστίθεται η (εθνική) Δημόσια Δαπάνη μέχρι το ύψος ενίσχυσης που ορίζει ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αντίστοιχη εθνική συμμετοχή και από το Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας της ΕΕ «Ορίζων Ευρώπη». Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των Περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων {(Άρθρο 2 Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058)}.

3. Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία) (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023) και ειδικότερα τα άρθρα 25(γ) και 25(δ) αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής «Συνέργειες μεταξύ του Προγράμματος “Ορίζων Ευρώπη” και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ» πόροι του ΕΤΠΑ είναι επιλέξιμοι για την κάλυψη της εθνικής συμμετοχής στα έργα.

4. Δικαιούχοι Φορείς στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι Επιχειρήσεις και Ερευνητικοί Οργανισμοί, καθώς και λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται είτε ως Ερευνητικοί Οργανισμοί είτε ως επιχειρήσεις, που συμμετέχουν ως δικαιούχοι στα έργα που έχουν επιλεγεί καθώς και στα έργα που θα επιλεγούν για χρηματοδότηση στις προκηρύξεις Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων Συμπράξεων ετών 2024, 2025 και εφεξής, στις οποίες συμμετέχει η ΓΓΕΚ βάσει των Συμφωνιών Χρηματοδότησης του σημείου 41 του προοιμίου, λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό της Δράσης, τη διάρκεια των έργων και την ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών. Οι σχετικοί κατάλογοι των δυνητικών δικαιούχων κάθε Ευρωπαϊκής πρόσκλησης εγκρίνονται με έγγραφα υπογεγραμμένα από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.
5. Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης χρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ ανά έργο με δικαιούχους σε ρόλο εταίρου και τα 250.000€ ανά έργο με δικαιούχους σε ρόλο συντονιστή στο Ευρωπαϊκό έργο.
6. Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με άμεση αξιολόγηση. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που υποβάλλονται κατά την χρονική περίοδο, η οποία ορίζεται στην πρόκληση, θα αξιολογηθούν στο σύνολό τους.
7. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων αιτήσεων χρηματοδότησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τους τριάντα έξι (36) μήνες, με δυνατότητα παράτασης κατά έξι (6) μήνες, κατόπιν υποβολής τεκμηρίωσης από τους δικαιούχους και έγκριση αυτής από τη ΓΓΕΚ και όχι αργότερα από 31.12.2030.
Η ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους, μετά και την εξέταση της ένστασής τους τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.
Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία αποδοχής των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.
8. Τα έργα που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν με βάση την εγκεκριμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η έγκρισή τους για χρηματοδότηση, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.
9. Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης η οποία έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας με την υπ' αριθμ. 174263/21.11.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών «Ορισμός της ΓΓΕΚ του Υπουργείου Ανάπτυξης ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» (ΑΔΑ:9Α03Η-ΜΛΦ).
10. **Ως ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) ορίζεται η 1^η Ιουλίου 2026 και ώρα 13:00. Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού.** Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση. Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των Αιτήσεων Χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης.

Η πρόσκληση της Δράσης να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» <http://www.antagonistikotita.gr>, του ΕΣΠΑ <https://www.espa.gr> και της ΓΓΕΚ <http://www.gsri.gov.gr>.

Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» στο τηλέφωνο 801 11 36 300, στο email επικοινωνίας: infoeipan@mou.gr, και από τη ΓΓΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση: Partnerships@gsrt.gr

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα:

Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης (αρμόδιου για θέματα Έρευνας)
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας
- ΓΓΕΚ/Διεύθυνση Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας
- ΜΟΔ, Διεύθυνση Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικής Γραμματέα ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέα ΠΔΕ & ΕΠΑ
- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Αρχή Πιστοποίησης
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- ΕΥΣΣΑΕ
- ΚΕΜΚΕ
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»
- Μονάδες Α1, Α2, Β1 ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα 2021–2027»

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες
Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα
Ευρώπη» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»
ΕΣΠΑ 2021 – 2027**

(Κωδικός Πρόσκλησης 17ΚΕ – Κωδικός ΟΠΣ 19305)

Αθήνα, Ιούνιος 2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	4
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	10
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	14
2.1. ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ.....	14
2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	16
2.3. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ.....	16
3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	17
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	17
4.1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.....	17
4.2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΟ.....	20
4.3. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	21
4.4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	21
5. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	21
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	24
6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	24
6.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ.....	26
6.3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	26
6.4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	26
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	27
7.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	27
7.2 ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	27
7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	30
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	30
8.1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	30
8.2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	32
8.3. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	33
8.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ) - ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	33
8.5. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΝΤΑΞΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	35
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	37
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	38
10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	38
10.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	42
10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	44

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	46
11.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ	46
11.2. ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	49
12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ	50
13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	51
13.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	51
13.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	52
13.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	52
13.3.1. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ	53
13.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	53
14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679	54
15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	54
16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	55

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

Αίτημα Επαλήθευσης Πιστοποίησης Δαπανών	–	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Αίτηση Χρηματοδότησης		Αίτημα του δυνητικού δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα ως προς την πληρότητα και ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης.
Ανάκτηση		Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου		Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό		Κάθε δαπάνη η οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του ερευνητικού έργου.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού		Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Βιομηχανική Έρευνα		Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί είτε στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών είτε στη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους). Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
ΓΓΕΚ		Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας.
ΓΚΑΚ		Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία.
ΔΑ		Διαχειριστική Αρχή (Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος).
Δημόσια Δαπάνη		Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή

	ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Διακρατικοί εταίροι	Οι συνεργαζόμενοι στο έργο φορείς του εξωτερικού.
Δικαιούχος	καιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι ελληνικοί φορείς (Επιχειρήσεις και Ερευνητικοί Οργανισμοί, καθώς και λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται είτε ως Ερευνητικοί Οργανισμοί είτε ως επιχειρήσεις), που συμμετέχουν (ως εταίροι ή ως συντονιστές) στα έργα που έχουν επιλεγεί, καθώς και στα έργα που θα επιλεγούν για χρηματοδότηση, στις προκηρύξεις Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων Συμπράξεων στις οποίες συμμετέχει η ΓΓΕΚ για τα έτη 2024, 2025 και εφεξής, λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό διαθέσιμο προϋπολογισμό της Δράσης, τη διάρκεια των έργων και την ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών. Για τα έργα αυτά εκδίδονται αποφάσεις αποδοχής αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Ενδεικτικά: <ol style="list-style-type: none"> 1. Innovative SMEs 2. Water 4 All – Water Security for the Planet 3. Sustainable Blue Economy Partnership (SBEP) 4. Clean Energy Transition Partnership (CETP) 5. Driving Urban Transition Partnership (DUT) 6. Biodiversa+ - European Biodiversity Partnership 7. Personalised Medicine Partnership 8. European Research Area for Health (ERA4HEALTH) 9. Transforming Health Care Systems Partnership (THCS) 10. Pandemic Preparedness Partnership
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΣΕΕ	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης.
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)/ Ετήσια ΙΠΑ (Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - ΓΚΑΚ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 ΕΜΕ (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα). Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ.

Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή εκτελεί λειτουργίες ή καθήκοντα εξ ονόματος μιας τέτοιας αρχής.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
Επιστημονικά υπεύθυνος έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς
ΕΣΠΑ 2021-2027	Η συμφωνία εταιρικής σχέσης της ΕΕ με την με την Ελληνική Δημοκρατία όπως εγκρίθηκε με την C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021.
ΙΠΑ (Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)	Ως ΙΠΑ του προσωπικού Ε&Α ορίζεται ο λόγος των ωρών εργασίας που πράγματι δαπανήθηκαν για Ε&Α κατά τη διάρκεια υλοποίησης του υποστηριζόμενου έργου δια τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας που αντιστοιχεί σε ένα ετήσιο ΙΠΑ ερευνητή πλήρους απασχόλησης. Κατά συνθήκη, ένα άτομο δεν μπορεί να εκτελεί περισσότερα από ένα ετήσιο ΙΠΑ σε Ε&Α σε ετήσια βάση. Ο αριθμός των ωρών εργασίας που πραγματοποιήθηκαν συμβατικά καθορίζεται με βάση τις κανονιστικές/ νόμιμες ώρες εργασίας. Ένα άτομο πλήρους απασχόλησης θα ταυτοποιείται σε σχέση με το καθεστώς απασχόλησής του, το είδος της σύμβασης (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) και το επίπεδο συμμετοχής του στην Ε&Α. Το πρότυπο ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί για τους ερευνητές είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ανταγωνιστικότητα»	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Ανταγωνιστικότητα».
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων.
Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις (European Co-funded Partnerships) του Προγράμματος Πλαισίου Έ&Κ «Ορίζων Ευρώπη»	Οι Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις του Προγράμματος Πλαισίου Ε&Κ «Ορίζων – Ευρώπη» βασίζονται σε συμφωνία επιχορήγησης (Grant Agreement) μεταξύ της Ε. Επιτροπής και μιας κοινοπραξίας εταιρών (συνήθως εθνικών υπουργείων ή οργανισμών χρηματοδότησης της Ε&Κ). Οι εταίροι δεσμεύονται να καταβάλλουν χρηματοδοτικές συνεισφορές και συνεισφορές σε είδος. Πρόκειται για συμπράξεις στις οποίες συμμετέχουν χώρες της ΕΕ με εθνικούς/περιφερειακούς χρηματοδότες έρευνας και άλλες δημόσιες αρχές. Η Ε. Επιτροπή παρέχει συγχρηματοδότηση για το αντίστοιχο πρόγραμμα που υλοποιείται από οντότητες οι οποίες διαχειρίζονται και χρηματοδοτούν δραστηριότητες Ε&Κ στα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στις Συμπράξεις. Οι κύριες δραστηριότητες που αναπτύσσονται από συγχρηματοδοτούμενες ευρωπαϊκές συμπράξεις περιλαμβάνουν κοινές προσκλήσεις μέσω των οποίων χρηματοδοτούνται διακρατικά έργα Ε&Κ και στις οποίες κάθε εταίρος παρέχει τον προϋπολογισμό για τις οντότητές του που συμμετέχουν στα έργα, ενώ η ΕΕ παρέχει συμπληρωματική χρηματοδότηση.
Ημερομηνία έναρξης έργου	Ως ημερομηνία έναρξης του έργου, για τις ανάγκες παρακολούθησης αυτού (π.χ. διάρκεια έργου), ορίζεται η ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια (Ίδια Κεφάλαια ή/και Εξωτερική Χρηματοδότηση) για την υλοποίηση έργου. Ως Ιδιωτική Συμμετοχή του

	δικαιούχου ορίζεται η διαφορά μεταξύ του επιλέξιμου προϋπολογισμού και της δημόσιας ενίσχυσης.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜΜΕ	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Ορίζοντας Ευρώπη	Το Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Έρευνα και Καινοτομία για την περίοδο 2021-2027 (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28 ^{ης} Απριλίου 2021).
Παρατυπία	Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε οποιονδήποτε τομέα, τεχνολογία, βιομηχανία ή κλάδο (περιλαμβανομένων, ενδεικτικά, των ψηφιακών βιομηχανιών και τεχνολογιών, όπως η υπερυπολογιστική, οι κβαντικές τεχνολογίες, οι τεχνολογίες αλυσίδας συστοιχιών, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, τα μαζικά δεδομένα και οι τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους ή υπολογιστικής παρυφών). Μπορούν να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

	<p>Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη εμπορικά εκμεταλλεύσιμων πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθειες ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσουν τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Συντονιστής ΟΠΣΚΕ	Το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται/εξουσιοδοτείται από όλους τους συμμετέχοντες φορείς να συμπληρώσει και να υποβάλει την Αίτηση Χρηματοδότησης για λογαριασμό τους και έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΓΓΕΚ.
Συντονιστής Φορέας	Ο φορέας/δικαιούχος που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης πράξης/έργου
ΤΠΕ	Τεχνικό Παράρτημα Έργου
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
Φορέας χρηματοδότησης	Το Υπουργείο το οποίο έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Σύμφωνα με το αρ. 6, παρ. 5, περ. ι, του Κανονισμού 651/2014 όπως ισχύει «Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 25(γ) και 25(δ), δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου»
€	Ευρώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «**Συμμετοχή στις ευρωπαϊκές συγχρηματοδοτούμενες συμπράξεις έρευνας και καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» του ΕΣΠΑ 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση της έρευνας και της Καινοτομίας» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021 – 2027 και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο 1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων της έρευνας και της καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών και αποσκοπεί στην στήριξη / προώθηση διεθνών συνεργασιών και στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας του συστήματος έρευνας και καινοτομίας μέσω της συμμετοχής ελληνικών ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων σε συνεργασία με φορείς άλλων χωρών στις διεθνείς ανταγωνιστικές προκηρύξεις των ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων συμπράξεων του Ορίζοντα Ευρώπη.

Η Δράση ερείδεται, μεταξύ άλλων, στην επιστολή (Α.Π. 113951/29-10-2020) του Υφυπουργού Ανάπτυξης προς την Επιτροπή Gabriel με θέμα «European Partnerships – envisaged participation of Greece» καθώς και στις συμφωνίες (grant agreements) που έχουν υπογραφεί από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας για τη συμμετοχή στις εν λόγω Ευρωπαϊκές Συμπράξεις.

Η Διεύθυνση Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης έχει οριστεί ως Ενδιάμεσος Φορέας για τη διαχείριση της Δράσης.

Σύνοψη στοιχείων δράσης

Δημόσια Δαπάνη Δράσης	€18.000.000
Μέγιστος προϋπολογισμός έργου που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της ενίσχυσης	€ 200.000 ανά έργο με δικαιούχους σε ρόλο εταίρου € 250.000 ανά έργο με δικαιούχους σε ρόλο συντονιστή στο Ευρωπαϊκό έργο
Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	Όλες οι κατηγορίες δαπανών επιλέξιμες από τον Ορίζοντα Ευρώπη: <ul style="list-style-type: none"> - Δαπάνες προσωπικού - Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο (αποσβέσεις) - Δαπάνες για Έρευνα επί Συμβάσει - Υπεργολαβίες - Πρόσθετα Γενικά Έξοδα και Λοιπές Λειτουργικές Δαπάνες. <ul style="list-style-type: none"> - Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες (Overheads): Σταθερό ποσοστό 25% των <i>συνολικών</i> επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου, <i>εξαιρουμένων</i> των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για έρευνα επί συμβάσει (<i>υπεργολαβίες</i>), (Καν. 2021/1060, άρθρο 53 περ.γ)
Καθεστώς ενίσχυσης	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 (ΓΚΑΚ), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει. Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δραστηριότητες θα πρέπει να εντάσσονται στις κατηγορίες βιομηχανική έρευνα και πειραματική ανάπτυξη, σύμφωνα με το άρθρο 25, 25(γ) «Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης» και 25(δ) «ενισχύσεις για ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει,
Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου	Τριάντα έξι (36) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης, με δυνατότητα παράτασης κατά έξι (6) μήνες, κατόπιν υποβολής τεκμηρίωσης από τους δικαιούχους και έγκριση αυτής από τη ΓΓΕΚ και όχι αργότερα από 31.12.2030.
Διαδικασία αξιολόγησης	Η αξιολόγηση είναι άμεση και δεν αφορά στο επιστημονικό αντικείμενο το οποίο αξιολογείται από τις Ευρωπαϊκές Συμπράξεις. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης η αξιολόγηση θα περιοριστεί στον έλεγχο εκπλήρωσης των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση.
Δικαιούχοι Δράσης	Δικαιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι Επιχειρήσεις και Ερευνητικοί Οργανισμοί, καθώς και λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται είτε ως Ερευνητικοί Οργανισμοί είτε ως επιχειρήσεις, που συμμετέχουν ως δικαιούχοι στα έργα που

	<p>έχουν επιλεγεί καθώς και στα έργα που θα επιλεγούν για χρηματοδότηση στις προκηρύξεις Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων Συμπράξεων στις οποίες συμμετέχει η ΓΓΕΚ. Ενδεικτικά:</p> <p>Innovative SMEs Water 4 All – Water Security for the Planet Sustainable Blue Economy Partnership (SBEP) Clean Energy Transition Partnership (CETP) Driving Urban Transition Partnership (DUT) Biodiversa+ - European Biodiversity Partnership Personalised Medicine Partnership European Research Area for Health (ERA4HEALTH) Transforming Health Care Systems Partnership (THCS) Pandemic Preparedness Partnership</p> <p>Οι δικαιούχοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το Κεφάλαιο 4. «Δικαιούχοι – Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής». Οι σχετικοί κατάλογοι των δυνητικών δικαιούχων κάθε Ευρωπαϊκής πρόσκλησης εγκρίνονται με έγγραφα υπογεγραμμένα από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.</p>
Φορέας Δράσης Διαχείρισης	Διεύθυνση Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας/Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της δράσης είναι:

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για την θέσπιση του προγράμματος πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 1290/2013 και (ΕΕ) 1291/2013.
2. Η υπό τα στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
5. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023) και ειδικότερα το άρθρο 25 αυτού.
6. Η υπό τα στοιχεία C(2022) 3826 final Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR001), όπως ισχύει.
7. Ο ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» (Α' 61), όπως ισχύει.
8. Ο ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (Α' 137), και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40 αυτού.

9. Ο ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις» (Α' 139) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 αυτού.
10. Ο ν. 4310/2014 «Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» (Α' 258) όπως ισχύει.
11. Ο ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
12. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2022)7388/19.10.2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία».
13. Το υπ' αριθμ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
14. Η υπ' αριθμ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» (Β' 3359) και η υπ' αριθμ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
15. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).
16. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
17. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.» (Α' 139).
18. Το π.δ 142/2017 "Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών" (Α' 181), όπως ισχύει.
19. Το π.δ. 50/22.08.2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 138), και ειδικότερα το άρθρο 2 αυτού.
20. Η υπ' αριθμ. Υ21/22.12.2025 Απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
21. Η υπ' αριθμ. 106/19.05.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 578).
22. Η υπ' αριθ. Υ84833/16/23.05.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με θέμα «Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης των κονδυλίων που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας» (Β' 1926).
23. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (<https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>).
24. Η υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8542/2.5.2024 «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)] (Β' 5958)» (Β' 2855).
25. Το υπ' αριθμ. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
26. Το υπ' αριθμ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
27. Το υπ' αριθμ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
28. Ο ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.» (Α' 141) και ιδιαίτερα το άρθρο 393 αυτού.
29. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), όπως ισχύει.
30. Η υπ' αριθμ. 69336/05-05-2026 (ΑΔΑ: 94ΞΔΗ-Κ6Δ) εγκύκλιος της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) με θέμα «Α. Οδηγίες για την πρόσκληση, αξιολόγηση, ένταξη και παρακολούθηση πράξεων των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, οι οποίες

- υλοποιούνται από φορείς που δεν έχουν την ιδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 43 της ΥΑ επιλεξιμότητας Β. Οδηγίες για πράξεις που υλοποιούνται από Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς εκτός πεδίου εφαρμογής ν. 4412/2016».
31. Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Συνέργειες μεταξύ του Προγράμματος “Ορίζων Ευρώπη” και των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ» (Επίσημη Εφημερίδα C 421 της 04.11.2022).
  32. Η υπ’ αριθμ. 114947/2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Β’ 6132), όπως ισχύει.
  33. Ο ν. 5000/2022 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα» (Α’ 226).
  34. Η υπ’ αριθμ. 5483/20.01.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β’ 390).
  35. Η υπ’ αριθμ. 81276 ΕΞ 2026/22.05.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αντικατάσταση της υπ’ αρ. 87051/12.09.2022 απόφασης «Αναδιάρθρωση της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β’ 1248) υπουργικής απόφασης» (Β’ 4855), (Β’ 3174).
  36. Η υπ’ αριθμ. 100188/18.10.2022 υπουργική απόφαση «Τοποθέτηση προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (ΑΔΑ: 9Α0Ψ46ΜΤΛΡ-2ΘΘ).
  37. Οι Συμφωνίες Χρηματοδότησης:
    - α. αριθ. 101055476: European Partnership on InnovativeSMEs
    - β. αριθ. 101060874: Water4All - Water Security for the Planet -
    - γ. αριθ. 101069506: European Partnership Driving Urban Transitions – DUT
    - δ. αριθ. 101069750: Clean Energy Transition Partnership - CETP
    - ε. αριθ. 101086379: A climate neutral, sustainable and productive blue economy Partnership -SBEP
    - στ. αριθ. 101137129: European Partnership for Personalised Medicine - EP PerMed
  38. Οι αποφάσεις έγκρισης των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας:
    - α. υπ’ αριθμ. 2920/15.01.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 7^{ης} πρόσκλησης Eurostars – Innovative SMEs
    - β. υπ’ αριθμ. 32887/29.04.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης SBEP
    - γ. υπ’ αριθμ. 58619/28.07.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 3^{ης} πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης DUT
    - δ. υπ’ αριθμ. 82652/22.10.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 3^{ης} πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης CETP
    - ε. υπ’ αριθμ. 88116/10.11.2025 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2024 της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Water4ALL
    - στ. υπ’ αριθμ. 14376/19.02.2026 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της 9ης πρόσκλησης Eurostars – Innovative SMEs
    - ζ. υπ’ αριθμ. 16433/26.02.2026 για την αποδοχή αποτελεσμάτων της πρόσκλησης έτους 2025 EP PerMed
  39. Το υπ’ αριθμ. 59907/26.07.2024 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας «Αίτημα ορισμού της ΓΓΕΚ ως ΕΦ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη 2021-2027».
  40. Η υπ’ αριθμ. 174263/21.11.2024 (ΑΔΑ:9Α03Η-ΜΛΦ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών «Ορισμός της ΓΓΕΚ του Υπουργείου Ανάπτυξης ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη».

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

41. Το υπ' αριθμ. 73252/23.09.2025 έγγραφο του γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με θέμα «Υποβολή σχεδίου πρόσκλησης της Δράσης – Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη».
42. Η υπ' αριθμ. 172868 ΕΞ 2025/02.10.2025 Απόφαση Έγκρισης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών του Εγγράφου Εξειδίκευσης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» με κωδικό 1-1.1-10 του Ειδικού Στόχου 1i του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ».
43. Η υπ' αριθμ. 193660-ΕΞ2025/07.11.2025 (ΑΔΑ:Ρ4ΕΤΗ-9ΨΧ) απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για την έγκριση, μέσω της 14ης Γραπτής Διαδικασίας, της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων στο πλαίσιο της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη», με κωδικό 1-1.1-10 του Ειδικού Στόχου 1i του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ».
44. Το υπ' αριθμ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1226 178852 ΕΞ 2025/13.10.2025 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 179078 ΕΙ 2025/13.10.2025) έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργασιών (ΕΥΚΕ-ΧΕ) «Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου πρόσκλησης με τίτλο "Χρηματοδότηση της ελληνικής συμμετοχής στις συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις του Ορίζοντα Ευρώπη" του Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα" 2021-2027».

Σημειώνονται τα εξής:

- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. (ΕΕ) 651/2014 όπως αποτυπώνονται στο άρθρο 9 του Καν. αυτού. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- Οι δικαιούχοι που θα συμμετάσχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
- Οι δικαιούχοι που θα συμμετάσχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και των αντίστοιχων άρθρων του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.
- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
  - Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή

έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας

- ο οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες
- ο δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή

Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία) (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.06.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023) και ειδικότερα τα άρθρα 25(γ) και 25(δ) αυτού όπως ισχύουν. Σύμφωνα με το κείμενο της Ε. Επιτροπής για τις Συνέργειες «Commission Notice "Synergies between Horizon Europe and ERDF Programmes" (2022/C 421/03 – 4.11.2022)», πόροι του ΕΤΠΑ είναι επιλέξιμοι για την κάλυψη της εθνικής συμμετοχής στα έργα.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1. ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» εντάσσεται στο πλαίσιο της στήριξης / προώθησης διεθνών συνεργασιών και αποσκοπεί στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικότητας του συστήματος έρευνας και καινοτομίας μέσω της συμμετοχής ελληνικών ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων σε συνεργασία με φορείς άλλων χωρών στις διεθνείς ανταγωνιστικές προκηρύξεις των ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων συμπράξεων του Προγράμματος Πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη».

Η δράση καλύπτει έργα ελληνικών συμμετοχών (επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων) στις προσκλήσεις των **Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων Συμπράξεων** που εκδίδονται από την ΕΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος «**Ορίζων Ευρώπη**» (Κανονισμός ΕΕ 2021/695) για τη χρηματοδότηση δράσεων διεθνούς συνεργασίας έρευνας και καινοτομίας. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης αξιολογούνται και εγκρίνονται από τα ευρωπαϊκά όργανα διοίκησης των Συμπράξεων αυτών, τα οποία φέρουν την ευθύνη για την οργάνωση και διενέργεια της αξιολόγησης από εμπειρογνώμονες και την επιλογή των προς χρηματοδότηση έργων. Η συγχρηματοδότηση ενισχύει τις συνέργειες μεταξύ του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των Προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την Ε. Επιτροπή. Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, όπως ισχύει και ιδίως τα άρθρα 25(γ) και 25(δ) σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, οι επιλέξιμες δραστηριότητες των ενισχυόμενων έργων έρευνας και ανάπτυξης είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων του Προγράμματος Ορίζοντα Ευρώπη, εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων που υπερβαίνουν τις δραστηριότητες πειραματικής ανάπτυξης. Η συνολική δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται δεν υπερβαίνει το ποσοστό χρηματοδότησης που έχει καθοριστεί για το έργο έρευνας και ανάπτυξης μετά την επιλογή, την κατάταξη και την αξιολόγηση βάσει των κανόνων του Ορίζοντα Ευρώπη.

Η στόχευση της Δράσης εντάσσεται στους στόχους πολιτικής του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης που ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1α του Καν. ΕΕ 2021/1060 για μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ. [Ειδικός Στόχος (ΕΣ) RSO.1.1 Ενίσχυση της Έρευνας και της Καινοτομίας].

Η Δράση αποτελεί **επιχορήγηση** έργων Έρευνας και Ανάπτυξης.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να σχεδιάσουν το ερευνητικό τους έργο αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις κλασικές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης: **βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη**. Η βασική έρευνα δεν αποτελεί επιλέξιμη δραστηριότητα έρευνας και ανάπτυξης στην παρούσα Δράση.

Η Δράση επικεντρώνεται στους Τομείς Προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (ΕΣΕΕ), η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359).

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών προσδιορίζονται στα αρ. 25(γ) και 25(δ) του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (651/2014, όπως ισχύει) σύμφωνα με τα οποία επιλέξιμες δραστηριότητες του ενισχυόμενου έργου έρευνας και ανάπτυξης είναι εκείνες που ορίζονται ως επιλέξιμες βάσει των κανόνων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», εξαιρουμένων των δραστηριοτήτων που υπερβαίνουν τις δραστηριότητες πειραματικής ανάπτυξης.

Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος της Δράσης κατανέμονται στα ακόλουθα **Πεδία Παρέμβασης** του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»:

Κωδικός	Περιγραφή
010	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
011	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
012	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε κέντρα ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
029	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, που εστιάζουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
030	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που εστιάζουν στην κυκλική οικονομία.

Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος της Δράσης είναι:

Κωδικός Δείκτη	Δείκτης Εκρών	Μονάδα
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις
	RCO01a (πολύ μικρές)	
	RCO01b (μικρές)	
	RCO01c (μεσαίες) RCO01d (μεγάλες)	
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις
RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις
PSO920	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενα ερευνητικά έργα	ΙΠΑ
RCO07	Ερευνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν σε κοινά ερευνητικά έργα	φορείς
RCO08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ

RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις
-------	--	--------------

Κωδικός	Δείκτης Αποτελέσματος	Μονάδα
PSR920	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στα υποστηριζόμενα ερευνητικά έργα	ΙΠΑ
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα) RCR02a : Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα), εκ των οποίων: επιχορηγήσεις	ευρώ
RCR06	Υποβληθείσες αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	Αριθμός
RCR08	Εκδόσεις από υποστηριζόμενα έργα	Αριθμός
PSR016	Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε προσκλήσεις που προκύπτουν από διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης	επιχειρήσεις

Σε κάθε έργο επιλέγονται τα Πεδία Παρέμβασης που το αφορούν ανάλογα με το είδος του έργου και τους δικαιούχους. Επίσης επιλέγονται οι δείκτες που το αφορούν με την εισαγωγή τιμής στόχου ανά σχετική κατηγορία περιφέρειας. Οι τιμές επίτευξης των δεικτών οριστικοποιούνται με την τελική επαλήθευση-πιστοποίηση των έργων (βλ. 10.1).

2.2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2021-2027, ως επιλέξιμες γεωγραφικές περιοχές του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ορίζονται όλες οι περιφέρειες της χώρας οι οποίες κατηγοριοποιούνται ως εξής:

Περιφέρειες σε Μετάβαση: Αττική, Νότιο Αιγαίο

Λιγότερο Αναπτυγμένες: Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος

2.3. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Ο προϋπολογισμός της παρούσας Δράσης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των € 18.000.000 (Δημόσια Δαπάνη) και κατανέμεται στις περιφέρειες της χώρας ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)*
Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (11) Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος	14.040.000,01
Περιφέρειες σε Μετάβαση (2) Αττική και Νότιο Αιγαίο	3.959.999,99
ΣΥΝΟΛΟ	18.000.000

*Τα έργα που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» συγχρηματοδοτούνται κατά ένα ποσοστό με ευρωπαϊκούς πόρους του Προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», στους οποίους προστίθεται η (εθνική) Δημόσια Δαπάνη μέχρι το ύψος ενίσχυσης που ορίζει ο Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία.

Η περιφερειακή κατανομή είναι ενδεικτική καθώς τα χρηματοδοτούμενα έργα αφορούν σε διεθνή συνεργασία και επιλέγονται μετά από Ευρωπαϊκές ανταγωνιστικές προσκλήσεις και ανεξάρτητη αξιολόγηση η οποία διενεργείται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο με ευθύνη των οργάνων διοίκησης των Συμπράξεων και η οποία δεν υπόκειται σε περιορισμούς περιφερειακής κατανομής των πόρων.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των έργων συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αντίστοιχη εθνική συμμετοχή και από το Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας και Καινοτομίας της ΕΕ «Ορίζων Ευρώπη». Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα τη Διεύθυνση Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με τη με Α.Π. 174263-ΕΞ 2024/21.11.2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών «Ορισμός της ΓΓΕΚ του Υπουργείου Ανάπτυξης ως Ενδιάμεσου Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση πράξεων της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη».

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

4.1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Η Δράση αποσκοπεί στην ενίσχυση της εξωστρέφειας του οικοσυστήματος έρευνας και καινοτομίας μέσω της συμμετοχής σε έργα διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας τα οποία επιλέγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο διεθνών ανταγωνιστικών προκηρύξεων των Ευρωπαϊκών Συγχρηματοδοτούμενων Συμπράξεων Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη.

Δικαιούχοι της Δράσης είναι επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί.

Ως «Δικαιούχοι Φορείς» χαρακτηρίζονται οι Έλληνες εταίροι του έργου (Ερευνητικός οργανισμός, Επιχείρηση ή άλλος φορέας) που συμμετέχουν σε ένα ή περισσότερα έργα. Οι δικαιούχοι φορείς-εταίροι του έργου διατηρούν την ευθύνη, έναντι της Γ.Γ.Ε.Κ. της επιστημονικής, οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του επιμέρους τμήματος του έργου που δεσμεύτηκαν να υλοποιήσουν. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των Ελλήνων εταίρων σε ένα έργο, η Γ.Γ.Ε.Κ. εκδίδει μία Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, και κάθε Έλληνας εταίρος που συμμετέχει είναι συνδικαιούχος με ξεχωριστό υποέργο.

Σημειώνεται ότι οι Δικαιούχοι της Δράσης, θα πρέπει να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον περιλαμβάνονται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο

Δικαιούχοι που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς, οι οποίοι θα έχουν επιτυχώς συμμετάσχει στη διαδικασία αξιολόγησης της Προκήρυξης:

α. Επιχείρηση: κάθε μονάδα, η οποία έχει νομική οντότητα, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Η Δράση απευθύνεται σε υφιστάμενες επιχειρήσεις ανεξαρτήτως ημερομηνίας ίδρυσης, οι οποίες προτίθενται να υλοποιήσουν έργο έρευνας και ανάπτυξης, το αντικείμενο του οποίου εμπίπτει στους επιλεγμένους τομείς δραστηριότητας της παρούσας Πρόσκλησης (σημείο 4.4.) στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027 (ΕΣΣΕ).

Οι επιχειρήσεις πρέπει να έχουν συσταθεί νομίμως και να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν μέχρι τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στην Ελλάδα ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να συμμετέχουν στη Δράση, εφόσον συνεργάζονται τουλάχιστον με μία μικρομεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ).

Ελέγχεται το μέγεθος της επιχείρησης, σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, προκειμένου να προσδιοριστεί η ένταση της ενίσχυσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας).

Οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και δεν εμπίπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης, και θα δηλώνονται ως «λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις» κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση – δυνητικός δικαιούχος πρέπει κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, να έχει εγκατάσταση ή υποκατάστημα, το οποίο να λειτουργεί νόμιμα στην ελληνική περιφέρεια όπου χωροθετείται η ενίσχυση σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις, καθώς και:

- Οι επιχειρήσεις σε βάρος των οποίων εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής ή των αρμόδιων Εθνικών Αρχών για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Οι προβληματικές επιχειρήσεις κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (Παράρτημα V της παρούσας).
- Οι επιχειρήσεις που τελούν υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. Ωστόσο, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

β. Ερευνητικός Οργανισμός: φορέας (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα-ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική και/ή εικονική παρουσία) ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός του οποίου είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσης. Στην περίπτωση που ο φορέας αυτός διενεργεί, επίσης, οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από αυτές τις οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν καθοριστικά ένα τέτοιο φορέα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά αποτελέσματα που αυτός παράγει.

Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/7388 final/19.10.2022), η Ε. Επιτροπή θεωρεί ότι οι ακόλουθες δραστηριότητες είναι γενικά μη οικονομικής φύσης:

i) κύριες δραστηριότητες ερευνητικών οργανισμών και ερευνητικών υποδομών, και ιδιαίτερα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων,
- ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής Ε&Α στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός ή η ερευνητική υποδομή συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοιχτής πρόσβασης,

ii) δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό ή την ερευνητική υποδομή (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους), είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων και όταν το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες αυτές επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού ή της ερευνητικής υποδομής.

Για τις ως άνω δραστηριότητες μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/7388 final/19.10.2022), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

Στην περίπτωση που ο Ερευνητικός Οργανισμός ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μη θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση, πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης κάθε ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει **ως ενιαία οντότητα**, στο επίπεδο του ΑΦΜ. Σε περίπτωση που σε ένα έργο συμμετέχουν διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ (Πανεπιστήμια) ή διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου ή διαφορετικοί Τομείς του ίδιου ΑΕΙ ή διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου ΑΕΙ ή Ινστιτούτου, ως ερευνητικός οργανισμός-εταίρος θα δηλώνεται στο ΟΠΣΚΕ το αντίστοιχο Πανεπιστήμιο ή Ερευνητικό Κέντρο με ενιαίο προϋπολογισμό, υπολογιζόμενο σε επίπεδο ερευνητικού οργανισμού (ΑΦΜ του ΕΛΚΕ ή του φορέα σε περίπτωση ν.π.ι.δ.).

Οι ακόλουθες οντότητες:

α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),

β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,

γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και

δ) Κοινωφελή Ιδρύματα που διέπονται από το ν. 4182/2013, παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του ερευνητικού οργανισμού, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης,

εφόσον πληρούν σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.

3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:

- α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης, και
- β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί».

Για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς και τους Λοιπούς Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί:

Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη-οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του Φορέα.

Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Φορείς που δεν πληρούν το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων δηλώνονται στο ΟΠΣΚΕ ως «Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις» και θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ οι εν λόγω Φορείς θα δηλώνονται ως «Λοιποί Φορείς που αντιμετωπίζονται ως Επιχειρήσεις».

Σε περίπτωση που ένας φορέας υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης ως Ερευνητικός Οργανισμός ή Λοιπός Φορέας που αντιμετωπίζεται ως Ερευνητικός Οργανισμός χωρίς να ικανοποιεί το σύνολο των προϋποθέσεων, τότε η Αίτηση απορρίπτεται χωρίς να διερευνάται αυτεπαγγέλτως η δυνατότητα υπαγωγής της Αίτησης σε διαφορετική κατηγορία δικαιούχων με χαμηλότερη ένταση ενίσχυσης.

4.2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΟ

Η Δράση απευθύνεται σε φορείς του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα οι οποίοι συμμετέχουν (ως εταίροι ή ως συντονιστές) σε έργα τα οποία έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής και τα όργανα διοίκησης των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων Ε&Κ στο πλαίσιο ανοιχτών, διεθνών ανταγωνιστικών προσκλήσεων. Ως εκ τούτου, δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα Πρόσκληση έχουν αποκλειστικά οι ελληνικοί φορείς που συμμετέχουν στα έργα αυτά.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται ανά έργο από τους συμμετέχοντες ελληνικούς δικαιούχους φορείς. Στην περίπτωση έργων με περισσότερους του ενός συμμετέχοντες ελληνικούς φορείς, την αίτηση υποβάλει ο συντονιστής του έργου. Ως συντονιστής αναλαμβάνει ο φορέας με τον υψηλότερο προϋπολογισμό.

Για κάθε ερευνητική πρόταση ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου. Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

Σε κάθε αίτηση χρηματοδότησης ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως Επιστημονικός Υπεύθυνος έργου (ΕΥ), ο οποίος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επιστημονική, τεχνική και οικονομική επίβλεψη του έργου σε εθνικό επίπεδο και το οποίο δύναται να ταυτίζεται με τον Συντονιστή του έργου.

4.3. ΜΕΓΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Σημειώνεται ότι δεν τίθεται περιορισμός στον αριθμό των προτάσεων που υποβάλλονται ανά φορέα.

4.4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Όλοι οι τομείς προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ)

5. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται για ορισμένες απαιτήσεις αυτοματοποιημένα από το ΟΠΣΚΕ, κατά τη διαδικασία καταχώρισης της Αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. (ΕΕ) 651/2014, ως ισχύει, ή της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» ανάλογα με την κατηγορία του δικαιούχου.

Συγκεκριμένα, ελέγχονται οι ακόλουθες τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής/αποκλεισμού:

I. Για κάθε επιχείρηση ή φορέα που αντιμετωπίζεται ως επιχείρηση - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν έχει υποβληθεί ο φάκελος της πρότασης /έργου που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη, καθώς και Consortium Agreement ή Grant Agreement ή Partnership Agreement, εφόσον υφίσταται κατά το χρόνο υποβολής.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του προτεινόμενου έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος I του ΕΕ 651/2014, όπως ισχύει.
- Εάν η επιχείρηση είναι μεγάλη ότι συνεργάζεται τουλάχιστον με μία ΜΜΕ σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος I του ΕΕ 651/2014.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν η αιτούσα επιχείρηση κατά το χρόνο ένταξης είναι προβληματική ή η ενιαία οικονομική μονάδα (όμιλος) στην οποία τυχόν εντάσσεται είναι προβληματική κατά τον ορισμό του σημείου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ 651/2014.
- Εάν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. (Διευκρινίζεται ότι, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί).
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις

έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (πχ έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).

- Εάν οι επιχειρήσεις έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν με έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους.
- Εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 του Ν. 4488/2017 (Α' 137/), σύμφωνα με το οποίο μια επιχείρηση αποκλείεται από την ένταξη σε πρόγραμμα ή την υπαγωγή σε καθεστώτα ενίσχυσης, που χρηματοδοτούνται από ενωσιακούς ή εθνικούς πόρους, εάν έχουν επιβληθεί σε βάρος της, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής αίτησης πρόστιμα και έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).
- Εάν τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Εάν έχει η ενίσχυση χαρακτήρα κινήτρου για την επιχείρηση.
- Εάν πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου I του Καν. (ΕΕ) 651/2014 και του ειδικού Τμήματος του Κεφαλαίου III που αφορά στην πρόσκληση.

II. Για κάθε ερευνητικό οργανισμό - δυνητικό δικαιούχο:

- Εάν αποτελεί πρωταρχικό σκοπό του οργανισμού η διδασκαλία και η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής E&A στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία.
- Εάν προβλέπεται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, των εν λόγω δραστηριοτήτων με διδασκαλία, βάσεις δεδομένων, δημοσιεύσεις ή λογισμικό ανοικτής πρόσβασης.
- Εάν το σύνολο των κερδών από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία».

III. Για κάθε έναν από τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί - δυνητικό δικαιούχο»:

- Εάν ανήκει σε μία από τις ακόλουθες οντότητες:
  - α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143),
  - β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου,
  - γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
  - δ) Κοινωνική Ιδρύματα που διέπονται από το ν. 4182/2013

- Εάν πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:
  1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.
  2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
  3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:
    - α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
    - β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν δεν χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων της ανακοίνωσης της Επιτροπής (2022/C 7388) «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία».

IV. Για το προτεινόμενο ερευνητικό έργο, συνολικά:

- Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το ανώτερο όριο.
- Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία και συνημμένα τα δικαιολογητικά ένταξης σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- Εάν έχει υποβληθεί ο φάκελος της πρότασης /έργου που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη, καθώς και Consortium Agreement ή Grant Agreement ή Partnership Agreement, εφόσον υφίσταται κατά το χρόνο υποβολής.
- Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της Αίτησης Χρηματοδότησης. Ο περιορισμός δεν καταλαμβάνει περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά: α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση απόρριψης και δεν εκκρεμεί διαδικασία ένστασης) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους (π.χ. έχει υποβληθεί παραίτηση και η παραίτηση έχει γίνει αποδεκτή με τροποποίηση της σχετικής απόφασης ένταξης).
- Εάν οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν εγγραφεί στο ΟΠΣΚΕ.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

Στις υποβαλλόμενες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ο δυνητικός δικαιούχος:

- Δηλώνει ότι η επιχείρηση μπορεί να υλοποιήσει το έργο στην έδρα της επιχείρησης ή σε υποκαταστήματα αυτής και δηλώνει στην Αίτηση Χρηματοδότησης την αντίστοιχη Περιφέρεια. Δηλώνει ως τόπο για την υλοποίηση του έργου της παρούσας δράσης αποκλειστικά έναν τόπο.

- Δεσμεύεται ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
- Δηλώνει ότι διαθέτει ή δεσμεύεται με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού έργου θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 73 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού(ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.) σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣΑμεΑ.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Η ενίσχυση πρέπει να πληροί τον **χαρακτήρα κινήτρου**, όπως ορίζεται στην παρ. 5 (ι) του άρθρου 6 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει. **Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του έργου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία αποδοχής των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων των Ευρωπαϊκών Συμπράξεων από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.

Η χρηματοδότηση αποτελεί ενίσχυση που θα διατεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, και ιδίως των άρθρων 25, 25 (γ) και 25(δ) κατά περίπτωση σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας καινοτομίας και ανάπτυξης), όπως τροποποιήθηκαν με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει.

Οι επιλέξιμες δαπάνες στη Δράση είναι οι δαπάνες των άρθρων 25 (γ) και 25 (δ) του Καν. (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν τις εξής κατηγορίες:

- **ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 01: Δαπάνες προσωπικού:** Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές προσωπικού (ερευνητές και τεχνικοί) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στην ερευνητική εγκατάσταση κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης του έργου και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου), β) στο τακτικό προσωπικό του δημοσίου τομέα, που απασχολείται στην Πράξη με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δικαιούχου, γ) σε έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στην πράξη σε νέες θέσεις που δημιουργήθηκαν ως άμεση συνέπεια του έργου είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης, είτε με ανταποδοτική υποτροφία σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ, είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 της υπ' αριθ. 114947/01.12.2022 Απόφασης (Β' 6132) (ΥΑΕΚΕΔ).

Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες της κατηγορίας : Δαπάνες προσωπικού.

Η αναφερόμενη στην αναλυτική προκήρυξη κατηγορία δαπάνης είναι σε αντιστοιχία, σε δεύτερο βαθμό με τα κάτωθι στον πίνακα Κατηγορίες Δαπανών:

Κωδικός	Περιγραφή
01.	Δαπάνες προσωπικού
01.04.	Δαπάνες έκτακτου προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου
01.05.	Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας (νέο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο
01.06.	Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας (υφιστάμενο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο
01.08.	Ερευνητές και τεχνικοί στον βαθμό που απασχολούνται άμεσα στο έργο
01.18.	Δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί, και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο.

- **ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 02.03: Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού** στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο (αποσβέσεις).

Η αναφερόμενη στην αναλυτική προκήρυξη κατηγορία δαπάνης είναι σε αντιστοιχία, σε δεύτερο βαθμό με τα κάτωθι στον πίνακα Κατηγορίες Δαπανών:

02.	Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων
02.03.	Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο (αποσβέσεις)
02.07.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης (ερευνητικός, εργαστηριακός, ποιοτικού ελέγχου κλπ)
02.12.	Μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για την εξυπηρέτηση της ερευνητικής δραστηριότητας

- **ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 04.02: Δαπάνες για Έρευνα επί Συμβάσει - Υπεργολαβίες**, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η αναφερόμενη στην αναλυτική προκήρυξη κατηγορία δαπάνης είναι σε αντιστοιχία, σε δεύτερο βαθμό με τα κάτωθι στον πίνακα Κατηγορίες Δαπανών:

04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών
04.02.	Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα
04.03.	Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη

(ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 04.03).

- **ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 05: Πρόσθετα Γενικά Έξοδα και Λοιπές Λειτουργικές Δαπάνες.** Αφορούν δαπάνες:

- Μετακινήσεων, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης των μελών της ομάδας έργου στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο,

- Δαπάνες για αγορά αγαθών και παροχής υπηρεσιών, όπως δαπάνες για αναλώσιμα, και υλικά για τις ανάγκες του έργου, δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης αποτελεσμάτων, αμοιβές ορκωτών λογιστών.

- Άλλα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με το έργο και δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Η αναφερόμενη στην αναλυτική προκήρυξη κατηγορία δαπάνης είναι σε αντιστοιχία, σε δεύτερο βαθμό με τα κάτωθι στον πίνακα Κατηγορίες Δαπανών:

05.	Λειτουργικές Δαπάνες
05.01.	Αναλώσιμα (περιλαμβάνει υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου).
05.02.	Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή
05.04.	Δαπάνες ταξιδιών / μετακινήσεων
05.07.	Λοιπές λειτουργικές δαπάνες άμεσα συνδεδεμένες με το αποτέλεσμα του έργου

- **ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΚΕ 09 : Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες.** (Overheads) Περιλαμβάνονται δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

Σταθερό ποσοστό 25% των *συνολικών* επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου, *εξαιρουμένων* των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για υπεργολαβίες (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060, άρθρο 53, παρ. 3, περίπτωση γ, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 30 παρ. 2, περίπτωση γ).

Η αναφερόμενη στην αναλυτική προκήρυξη κατηγορία δαπάνης είναι σε αντιστοιχία, σε δεύτερο βαθμό με τα κάτωθι στον πίνακα Κατηγορίες Δαπανών:

09.	Έμμεσες Δαπάνες
09.10.	Έμμεσες Δαπάνες (25% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Δεν χορηγούνται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που είναι προβληματικές κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 (Παράρτημα V της παρούσας).

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, έλεγχος επιλεξιμότητας, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, κ.λπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), στο οποίο υποχρεωτικά οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΓΓΕΚ.

6.2. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

Ο μέγιστος συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλομένων αιτήσεων χρηματοδότησης πρέπει να μην υπερβαίνει το όριο των 250.000 € στις περιπτώσεις που ελληνικός φορέας έχει ρόλο συντονιστή στο ευρωπαϊκό έργο και το όριο των 200.000€ στις περιπτώσεις που ελληνικός φορέας/φορείς έχουν ρόλο εταίρου/ων.

6.3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η μέγιστη χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποβαλλομένων προτάσεων έργων είναι **τριάντα έξι (36) μήνες**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης, με δυνατότητα παράτασης κατά έξι (6) μήνες, κατόπιν αιτιολογημένης τεκμηρίωσης από τους δικαιούχους και έγκρισης αυτής αρμοδίως από τη ΓΓΕΚ και όχι αργότερα από 31/12/2030.

6.4. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, η δικαιούχος της ενίσχυσης επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση

της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των μορφών υποστήριξης από τα Ταμεία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Η δημόσια χρηματοδότηση από το ερευνητικό έργο και το μέρος του συγχρηματοδοτούμενου δανείου που υποστηρίζεται από το ΕΣΠΑ (δηλαδή, το ποσό του δανείου που χορηγείται από το ΕΣΠΑ στην περίπτωση δανείου επιμερισμού ρίσκου ή το συνολικό ποσό του δανείου στην περίπτωση εγγυημένου από το ΕΣΠΑ δανείου), αθροιζόμενα θα πρέπει να μην υπερβαίνουν το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (Α.Ι.Ε.) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Απόφαση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής, και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα, με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι 18.000.000 € που αντιστοιχεί στην εθνική συγχρηματοδότηση στην οποία προστίθεται η συγχρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

7.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για τις επιχειρήσεις, οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής (ΟJ ΕΕ L 167 της 30.6.2023) και ισχύει.

Για τους ερευνητικούς οργανισμούς οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν επιχορηγήσεις του σημείου 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/7388 final/19.10.2022).

Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δραστηριότητες θα πρέπει να εντάσσονται στις κατηγορίες βιομηχανική έρευνα, και πειραματική ανάπτυξη, σύμφωνα με τα άρθρα 25 (γ) «Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης» και 25(δ) «Ενισχύσεις για ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις» του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

7.2 ΕΝΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Τα έργα που θα προταθούν για χρηματοδότηση θα είναι επιλέξιμα, εφόσον αφορούν σε έργα **έρευνας και ανάπτυξης** και το ενισχυόμενο έργο εμπίπτει σε μία ή και στις δύο από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α) βιομηχανική έρευνα (industrial research),

β) πειραματική ανάπτυξη (experimental development),

Η ένταση ενίσχυσης του έργου έρευνας και ανάπτυξης ενός δικαιούχου καθορίζεται από:

- τον χαρακτηρισμό της **κατηγορίας έρευνας και ανάπτυξης** (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη,) **κάθε ενότητας εργασίας** του έργου **και**
- το **μέγεθος** της επιχείρησης (πολύ μικρή/Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη).

Η ένταση ενίσχυσης ενός δικαιούχου είναι ίση για όλες τις κατηγορίες δαπάνης που συμπεριλαμβάνει κάθε διαφορετική ενότητα εργασίας του προτεινόμενου έργου.

Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά για κάθε συνδικαιούχο ενίσχυσης.

Οι ενισχύσεις αυτής της κατηγορίας αφορούν βιομηχανική έρευνα και πειραματική ανάπτυξη, εφόσον προκύπτουν από το ενισχυόμενο ερευνητικό έργο διεθνούς συνεργασίας.

I. Για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς ισχύουν τα κάτωθι:

Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/7388 final/19.10.2022), όταν ένας Ερευνητικός Οργανισμός έχει ως κύριες δραστηριότητες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων,
- ανεξάρτητη E&A για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της συνεργατικής E&A στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει σε πραγματική συνεργασία και
- προβαίνει σε ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, ενώ

- το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού,

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/7388 final/19.10.2022) και να λάβει χρηματοδότηση σε ποσοστό 100%.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Ερευνητικός Οργανισμός ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση, πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Εάν ο ερευνητικός οργανισμός χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή του μπορεί να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα είναι αμιγώς επικουρική, δηλαδή συνδέεται άμεσα με τη δραστηριότητα του ερευνητικού οργανισμού και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της, και είναι περιορισμένου πεδίου εφαρμογής. Σύμφωνα με το πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (2022/7388 final/19.10.2022), θεωρείται ότι όντως πρόκειται για την ως άνω περίπτωση όταν οι οικονομικές δραστηριότητες καταναλίσκουν ακριβώς τους ίδιους πόρους (όπως υλικό, εξοπλισμό, εργασία και σταθερό κεφάλαιο) με τις μη οικονομικές δραστηριότητες, και η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε έτος για τέτοιου είδους οικονομικές δραστηριότητες δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας του φορέα.

Στις περιπτώσεις συνεργασίας δεν πρέπει να χορηγείται (πέραν της ενίσχυσης που προβλέπεται στις επόμενες ενότητες), έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Ερευνητικών Οργανισμών λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

- α) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις φέρουν το βάρος του κόστους ολόκληρου του έργου ή

β) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών περιέρχεται πλήρως στους φορείς αυτούς ή

γ) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντνακλώνται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους ή

δ) οι Ερευνητικοί Φορείς τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των ερευνητικών οργανισμών ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

II. Για τις επιχειρήσεις ισχύουν τα κάτωθι:

Η ένταση της ενίσχυσης ή της χρηματοδότησης με δημόσιους πόρους ανά κατηγορία έρευνας και είδος φορέα και συνεργασίας μεταξύ φορέων και συγκεκριμένα για τις επιχειρήσεις και για τεχνολογικούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις, παρουσιάζεται παρακάτω.

Η ανώτατη ένταση της ενίσχυσης ανά κατηγορία έρευνας και ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, και τον αριθμό και το είδος των συνεργαζόμενων φορέων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα. Οι ενισχύσεις αυτής της κατηγορίας αφορούν βιομηχανική έρευνα και πειραματική ανάπτυξη.

Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΑ /ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	Ένταση ενίσχυσης (άρθρο 25)		
	Μεγάλες Επιχειρήσεις, έως	Μεσαίες Επιχειρήσεις, έως	Μικρές Επιχειρήσεις, έως
Βιομηχανική/Εφαρμοσμένη Έρευνα (Industrial/Applied Research)	50%	60%	70%
Βιομηχανική Έρευνα (υπό προϋποθέσεις): εφόσον καλύπτεται μία από τις δύο παρακάτω προϋποθέσεις: Αύξηση κατά 15% και μέχρι 70%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10% των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους; ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή	65%	70%	70%

μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.			
Πειραματική Ανάπτυξη (Experimental development)	25%	35%	45%
Πειραματική Ανάπτυξη, αυξημένη κατά 15%, εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) και ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχανικής έρευνας (βλ. ανωτέρω)	40%	50%	60%

Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης και για κάθε είδος ενισχυόμενης δραστηριότητας.

Βάσει της έντασης ενίσχυσης (έως 100% για τους Ερευνητικούς Οργανισμούς και έως 70% για τις επιχειρήσεις) υπολογίζεται η συνολική Δημόσια Δαπάνη (Δ.Δ.), η οποία είναι το άθροισμα της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» και της χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, που χορηγούνται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 μπορούν να σωρευθούν:

- με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.
- με οποιοσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει, δεν σωρεύονται με οποιοσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται (Κεφάλαιο III του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014).

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

8.1. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η έναρξη εργασιών του ερευνητικού έργου πριν την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην Ευρωπαϊκή πρόσκληση έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του ερευνητικού έργου, γιατί **η ενίσχυση πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου**.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά αποκλειστικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ). Η τεχνική περιγραφή του προτεινόμενου έργου υποβάλλεται ως επισυναπτόμενο αρχείο σε μορφή μη επεξεργάσιμη (π.χ. pdf). Αιτήσεις χρηματοδότησης, στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν.

Την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα συνημμένα Παραρτήματα αυτής, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (21-27.antagonistikotita.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)
- της ΓΓΕΚ (https://gsri.gov.gr/)

Η ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής θα ορισθεί στην υπουργική απόφαση της προκήρυξης της δράσης. Η πρόσκληση θα παραμείνει ανοιχτή μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα, ήτοι μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία περιφέρειας. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Προσοχή: Σε περίπτωση επανεπεξεργασίας απαιτείται εκ νέου υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.

Οι δικαιούχοι του συνεργατικού σχήματος πραγματοποιούν είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet και ορίζουν ο καθένας ξεχωριστά Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ τους.

Ο Συντονιστής/τρια ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό των Δικαιούχων του έργου.

Ως Συντονιστές/τριες ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του/της Συντονιστή/Συντονίστριας Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος/η Εκπρόσωπος, Λογιστής/τρια) που διαθέτουν ελληνικό ΑΦΜ.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία του εντύπου υποβολής,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση, ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και την ευθύνη της εμπρόθεσμης υποβολής αυτής.

Ο Δικαιούχος μέσα από το Προφίλ του και συγκεκριμένα από την Καρτέλα Σχέση ΟΠΣΚΕ ορίζει χρήστες και ως Οικονομικούς Υπεύθυνους για τις Υποδράσεις του. Ο Οικονομικός Υπεύθυνος

1. Καταχωρεί Δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού
2. Καταχωρεί Τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας
3. Καταχωρεί Παραστατικά εξόφλησης και
4. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα/ πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης.

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει

ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Η υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στη δράση συνιστά, επίσης, εξουσιοδότηση προς τη ΓΓΕΚ και την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ», για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΓΕΜΗ κ.α.), καθώς και την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προ συμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (π.χ. Επωνυμία, Νομική Μορφή, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου. Επιπλέον, σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας - υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησης τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα – ενστάσεις).

Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, είτε δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ είτε αυτή θα χαρακτηριστεί ως μη επιλέξιμη.

Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστη του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί/επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

8.2. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά – κατά περίπτωση – για την συμμετοχή/ένταξη στη Δράση (Παράρτημα Ι – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά, θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων .pdf, .jpg, .png και να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Επιπλέον, κάθε μεμονωμένο αρχείο θα πρέπει να είναι μικρότερο από 10MB με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα καταχώρησης πολλαπλών γραμμών για το ίδιο δικαιολογητικό. Οι προαναφερθέντες περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και η μη συμμόρφωση με αυτούς δύναται να οδηγήσει σε αδυναμία υποβολής της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται η χρήση/επισύναψη αρχείων όπως αυτά έχουν παραχθεί/δημιουργηθεί/εξαχθεί από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ κ.τλ.) χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.

8.3. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ. Με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, η αίτηση χρηματοδότησης λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης).

Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ, αφού υποβάλει την αίτηση χρηματοδότησης για τους συνδικαιούχους του έργου, με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/τροποποιήσεις αυτής, υπό την προϋπόθεση να μην έχει πραγματοποιηθεί συστημικά έναρξη της επόμενης ενέργειας, δηλ. αξιολόγησης και σε κάθε περίπτωση πριν την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού .

Επιτρέπεται η εκ νέου επεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης (με αναίρεση οριστικοποίησης) από τον δυνητικό δικαιούχο, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ήτοι μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Η εκ νέου επεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.

Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η οριστικοποίηση της αίτησης χρηματοδότησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ήτοι μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης (ηλεκτρονικά) ενημερώνεται η δηλωθείσα στην αίτηση ηλ. διεύθυνση μέσω του Ο.Π.Σ.Κ.Ε. για την υποβολή της.

Με τη λήξη των ηλεκτρονικών υποβολών των αιτήσεων χρηματοδότησης αρχίζει άμεσα από την Γ.Γ.Ε.Κ. η διαδικασία ελέγχου επιλεξιμότητας / αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης αξιολογούνται κατά σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με την χρονοσήμανσή τους στο ΟΠΣΚΕ.

Όλες οι προτάσεις θα πρέπει να είναι συμβατές με τους γενικούς στόχους και τις προτεραιότητες της υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027».

8.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ) - ΟΡΓΑΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με το πέρας της υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότηση και όλων των απαιτούμενων – κατά περίπτωση – δικαιολογητικών του Παραρτήματος Ι, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησής τους με την ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Η Αξιολόγηση των Αιτήσεων Χρηματοδότησης είναι άμεση και διενεργείται από τριμελή επιτροπή τα μέλη της οποίας είναι στελέχη και εξωτερικοί συνεργάτες της ΓΓΕΚ, με τον συντονισμό και την υποστήριξη του αρμόδιου Τμήματος/Διεύθυνσης της ΓΓΕΚ.

Ο ορισμός των μελών της επιτροπής γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Η επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εμπειρογνώμονες για την αντιμετώπιση εξειδικευμένων θεμάτων φυσικού ή οικονομικού αντικείμενου.

Ο έλεγχος των αιτήσεων χρηματοδότησης **δεν αφορά στο επιστημονικό αντικείμενο** της αίτησης χρηματοδότησης και θα περιοριστεί στον έλεγχο των τυπικών και λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση.

Οι υποβληθείσες Αιτήσεις Χρηματοδότησης ελέγχονται ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται κατ' αρχήν αυτοματοποιημένα από το ΟΠΣΚΕ μέσω συμπλήρωσης πεδίων που ορίζονται ως υποχρεωτικά προς συμπλήρωση κατά τη διαδικασία καταχώρισης της Αίτησης στο ΟΠΣΚΕ με βάση τα δηλωθέντα από τον δυνητικό δικαιούχο στοιχεία.

Σημειώνεται ότι όλες οι αιτήσεις θα πρέπει να πληρούν το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν 651/2014 ως ισχύει.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα διενεργήσει, τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε Αιτήματος Χρηματοδότησης, που έχουν αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τους δυνητικούς δικαιούχους, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής, γίνονται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, η Επιτροπή Αξιολόγησης των αιτήσεων συντάσσει για κάθε αίτηση χρηματοδότησης Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης όπου:

- **Ελέγχει** εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
- **Ελέγχει** εάν η ταυτότητα του φορέα αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ ταυτίζεται με αυτή του φορέα της πρότασης που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη.
- **Ελέγχει** εάν έχουν επισυναφθεί τα αρχεία της πρότασης/έργου που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη.
- **Κρίνει** εάν τηρούνται οι λοιπές τυπικές προϋποθέσεις, όπως πληρότητα δικαιολογητικών και της μη προβληματικότητας για τις επιχειρήσεις.
- **Κρίνει** εάν υπάρχει ταύτιση ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της εγκεκριμένης (από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη) πρότασης με την αίτηση χρηματοδότησης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΕ, όπως προϋπολογισμό (και τυχόν επιμερισμό του ανά συν-δικαιούχο/εταίρο αν αφορά συμμετοχικό έργο), φυσικό αντικείμενο, ενότητες εργασίας και παραδοτέα.
- **Κρίνει** εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) (ΦΕΚ 3359 Β' / 30-06-2022 «Έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027»).

Οι προτάσεις που θα κατατεθούν στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης δεν βαθμολογούνται, άρα **δεν κατατάσσονται κατά βαθμολογική σειρά**. Προτείνονται για χρηματοδότηση όλες όσες πληρούν τις προϋποθέσεις και μέχρι την εξάντληση του προϋπολογισμού της Δράσης. Όσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις προτείνονται προς απόρριψη.

Με την εμπρόθεση υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (και των δικαιολογητικών) αρχίζει άμεσα από την ΓΓΕΚ η διαδικασία ελέγχου των στοιχείων της αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών ή διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα. Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της παρούσας. Εάν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών διαπιστωθούν ελλείψεις σε δικαιολογητικά που μπορούν να αναζητηθούν μέσω δημόσια προσβάσιμων πλατφορμών (π.χ. ΓΕΜΗ) δίδεται η δυνατότητα αναζήτησης αυτών των δικαιολογητικών.

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (Παράρτημα Ι «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»)
- ii. η θετική απάντηση με σχετική τεκμηρίωση στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής των Κεφαλαίων 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ- ΌΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» και 5 «ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»

Η αξιολόγηση είναι άμεση, αφορά στην αυτοτελή αξιολόγηση της κάθε αίτησης χρηματοδότησης με βάση τους διαθέσιμους πόρους λαμβάνοντας υπόψη τα διατιθέμενα κονδύλια ανά κατηγορία περιφερειών με δυνατότητα προσαύξησης έως 20%. Οι αιτήσεις δεν κατατάσσονται σε βαθμολογική σειρά. Η αίτηση εγκρίνεται εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις που τίθενται από την Πρόσκληση ενώ σε αντίθετη περίπτωση προτείνεται ως απορριφθείσα.

Το αποτέλεσμα του ελέγχου επιλεξιμότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης, με τη σχετική τεκμηρίωση, αποτυπώνεται από τη ΓΓΕΚ, στο παραγόμενο από το ΟΠΣΚΕ Έντυπο Ελέγχου/Αξιολόγησης κάθε Αίτησης και η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει σχετικό πρακτικό για κάθε παρτίδα προτάσεων που αξιολογεί.

8.5. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΝΤΑΞΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι που προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά παρτίδα αιτημάτων χρηματοδότησης ή ανά Αίτηση Χρηματοδότησης δηλ. έγκριση ή απόρριψη.

Οι προκύπτουσες καταστάσεις εγκεκριμένων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης, μαζί με τα πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την αρμόδια Δ/ση της ΓΓΕΚ στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, ο οποίος εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει /επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί/επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ και εμφανίζεται κατά την εκάστοτε επικαιροποίηση των στοιχείων στην αίτησή του (στοιχεία

επικοινωνίας), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του συντονιστή και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του ν. 4914/2022 (Α' 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9. «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης. Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), τεκμαίρεται ότι ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα **το ισχύον τεχνικό παράρτημα, όπου υφίσταται.**

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τους δικαιούχους συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021.

Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 1060/2021, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου/ΤΠΕ παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο σε κάθε δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα αίτηση χρηματοδότησης, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας αίτησης χρηματοδότησης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από τη ΓΓΕΚ, σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία.

Η ΓΓΕΚ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρισης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Μετά την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα», ΕΣΠΑ 2021-2027, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων και απορριφθεισών αιτήσεων στους Δικτυακούς τόπους της ΓΓΕΚ (www.gsrt.gr), της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», ΕΣΠΑ 2021-2027 (www.21-27.antonistikotita.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, των οποίων η Αίτηση Χρηματοδότησης έγινε αποδεκτή και ενημερώθηκαν, υποβάλλουν στη ΓΓΕΚ, Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Τεχνικού Παραρτήματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ, με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω <http://www.gov.gr>.

Με την κοινοποίηση του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, δημιουργούνται στο ΟΠΣ τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης, αποδίδονται οι σχετικοί κωδικοί ΜΙS και εκδίδεται η Απόφαση Ένταξης Πράξεων, για το σύνολο των εγκεκριμένων προτάσεων.

Η Απόφαση Ένταξης μέσω ΟΠΣ εκδίδεται από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ/σης της ΓΓΕΚ και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και τους κωδικούς ΜΙS των εγκεκριμένων Αιτήσεων Χρηματοδότησης Πράξεων.

Η Απόφαση Ένταξης μέσω ΟΠΣ ενεργοποιεί την διαδικασία εγγραφής στο ΠΔΕ και δημοσιεύεται στη «Διαύγεια» μέσω του ΟΠΣ.

Η Απόφαση Έγκρισης τροποποιείται ώστε να περιλαμβάνει τις νέες πράξεις που εντάσσονται καθώς και τυχόν τροποποιήσεις των ήδη ενταγμένων πράξεων. Επίσης τροποποιείται εφόσον διαπιστωθεί ότι η συνολική Δημόσια Δαπάνη των πράξεων μειώνεται σε ποσοστό άνω του 20%.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Με την κοινοποίηση του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση αριθμ. 110565/17.11.2022 «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β' 5958), ως ισχύει.

Οι Συντονιστές θα έχουν το δικαίωμα άπαξ υποβολής ένστασης για λογαριασμό του δυνητικού δικαιούχου (ενδικοφανής προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999). Η ένσταση ασκείται εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη ημέρα της ηλεκτρονικής κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ) επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την ένσταση για τον δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωριστεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της.** Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Σε περίπτωση που τεκμηριώνεται η παραβίαση της προβλεπόμενης διαδικασίας αξιολόγησης, οι δύο συνεργαζόμενοι εθνικοί φορείς χρηματοδότησης θα λαμβάνουν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Επιτροπή Ενστάσεων

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η **Επιτροπή Ενστάσεων**, η σύνθεση της οποίας ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά την εκ νέου διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Το σύνολο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων καταχωρίζεται με ευθύνη της ΓΓΕΚ στο ΟΠΣΚΕ. Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της Πρόσκλησης, με ευθύνη της ΓΓΕΚ και συγκεκριμένα στην ηλεκτρονική

διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί/επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει /επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει) για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους, μετά και την εξέταση της ένστασής τους. Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Στη συνέχεια επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση και της Απόφασης έναρξης στο ΟΠΣ.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Η ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης ή του αποτελέσματος αξιολόγησης ένστασης, τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων της παρούσας Δράσης αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΚ. Ειδικότερα, η ΓΓΕΚ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματορροή προς τα έργα, και, όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΓΓΕΚ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Η ΓΓΕΚ, η ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα των δικαιούχων και/ ή με διοικητική επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου, όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας Πρόσκλησης και του Προγράμματος, στο οποίο εντάσσεται.

Αντιστοίχως, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΟΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και ενημερώνεται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα /ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΓΓΕΚ:

- Ενδιάμεση έκθεση προόδου του φυσικού αντικείμενου του έργου μεταξύ του 12^{ου} και 14^{ου} μήνα από την ημερομηνία έναρξης του έργου
- Οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- Οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του
- Πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, αναπόσπαστο μέρος της οποίας αποτελεί το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα Έργου, συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στη ΓΓΕΚ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του ερευνητικού έργου του

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από την ΓΓΕΚ, την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή).

A) Αίτημα Επαλήθευσης

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης (ένα ενδιάμεσο και ένα τελικό).

Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ: «Κανόνες Επιλεξιμότητας & Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Άμεσων Δαπανών Προσωπικού». Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης συνοδεύεται υποχρεωτικά από έκθεση προόδου του φυσικού αντικείμενου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα ή εν εξελίξει παραδοτέα.

Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ της πράξης (έργου).

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΓΓΕΚ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής (απομείωση ή επιστροφή, αναγωγή σε παρούσα αξία).

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΟΠΣΚΕ σε ειδικά τυποποιημένα για το σκοπό αυτό φόρμα. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, η ΓΓΕΚ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Δικαιούχος μέσα από το Προφίλ του και συγκεκριμένα από την Κартέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» ορίζει χρήστες και ως Οικονομικούς Υπεύθυνους για τις Υποδράσεις του.

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

1. Καταχωρεί Δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
2. Καταχωρεί Τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
3. Καταχωρεί Παραστατικά Εξόφλησης,
4. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα / πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης.

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος»

Στο πλαίσιο της υλοποίησης κάθε έργου πρέπει να υποβληθούν:

- **Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης**

Οι δικαιούχοι έχουν υποχρέωση να υποβάλουν ένα αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης στη μέση της χρονικής διάρκειας του έργου (μεταξύ 12^{ου}-14^{ου} μήνα υλοποίησης του έργου). Το αίτημα υποβάλλεται από τον συντονιστή του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης, δηλαδή δεν είναι δυνατόν να υποβληθεί αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης ξεχωριστά και σε διαφορετικές χρονικές στιγμές από κάθε εταιρο. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου του έργου κατά τα προβλεπόμενα στην Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και το ΤΠΕ.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης**

Το αίτημα υποβάλλεται από τον συντονιστή του έργου το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου και αφορά στο σύνολο της σύμπραξης. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού αυτού και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης, της επίτευξης των δεικτών όπως και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. Επίσης, είναι δυνατή η επισύναψη αρχείων τύπου *.pdf, *.jpeg, *.jpg και *.png.

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση της ΓΓΕΚ, για το σκοπό αυτό, όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης των δικαιούχων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης, ενδιάμεσες και τελικές, διακρίνονται, επίσης, σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαληθεύσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο/α σημείο που θα επιλεγεί/ούν από την ΓΓΕΚ ως καταλληλότερο/α για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερώνονται από την ΓΓΕΚ, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, με ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης, όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί α) τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν, καθώς και β) τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφη ή ηλεκτρονική) στον δικαιούχο. Αναφορικά με ενδιάμεσο αίτημα επαλήθευσης, και σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης των δικαιολογητικών, το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο δικαιούχος μπορεί να συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά στο επόμενο, και τελικό, αίτημα επαλήθευσης.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΓΓΕΚ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς

τεκμηριωμένη, ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο διενέργειας της επαλήθευσης, Έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) στη ΓΓΕΚ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας μαζί με σχετική εισήγηση. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτήν με αντίστοιχη τεκμηρίωση. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ. Με την οριστικοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης, και ειδικότερα μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί/επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής ΟΠΣΚΕ της πράξης (έργου), όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η κοινοποίηση της έκθεσης στους δικαιούχους γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ).

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του ν. 4914/2022. [βλ. ΚΥΑ 5483/2023 Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027].

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από την ΓΓΕΚ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος δύναται να υποβάλει τις αντιρρήσεις του, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της Έκθεσης Επαλήθευσης, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης / πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών εκταμίευσης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την παραλαβή κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντιρρήσης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

• Όργανα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την υποστήριξη της ΓΓΕΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε&Κ, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης – πιστοποίησης για κάθε έργο. Τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, το Μητρώο προμηθευτών/ παρεχόντων υπηρεσίες προς την ΓΓΕΚ που δε συμμετέχουν ως Δικαιούχοι στο έργο,

καθώς και από τα στελέχη της ΓΓΕΚ ή/και της ΕΥΔΕ ΕΚ, των Διαχειριστικών Αρχών, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ και Ερευνητικών Οργανισμών που δε συμμετέχουν ως Δικαιούχοι στο έργο. Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των οργάνων υποβάλλουν στην ΓΓΕΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας.

Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης περιλαμβάνει:

- την πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης,
- την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης. Προς το σκοπό αυτό το όργανο επαλήθευσης δύναται να στηρίζεται κατά την πιστοποίηση δαπανών δημοσίων φορέων και λοιπών φορέων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο τεκμήριο νομιμότητας που παράγουν τυχόν πραγματοποιηθέντες εσωτερικοί έλεγχοι δαπανών του φορέα,
- την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης,
- την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου,
- τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους,
- την επιβεβαίωση της τήρησης χωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης,
- τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου,
- την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΓΓΕΚ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα,
- τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες,
- τη διατύπωση εισήγησης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών. Συγκεκριμένα, όλα τα αιτήματα πιστοποίησης, ανεξαρτήτως ύψους, θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά από σχετική βεβαίωση δαπανών ορκωτού λογιστή, εγγεγραμμένου στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4914/2022 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρισής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη, εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του κάθε έργου.

Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΓΓΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

10.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου). Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιούνται οι εξοφλήσεις των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον Λογαριασμό του Έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ιδιωτική επιχείρηση, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Για τους Ερευνητικούς οργανισμούς και τους λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Ερευνητικοί Οργανισμοί ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο. Στο λογαριασμό αυτό θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Όσον αφορά τη λογιστική παρακολούθηση του έργου, τονίζεται ιδιαίτερα ότι είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην Β' κατηγορίας), η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρίσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στο έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κ.τ.λ. παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΓΓΕΚ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα τιμολόγια δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης, και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Η μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του.

Στην περίπτωση που εγκρίθηκε αίτηση χρηματοδότησης σε επιχείρηση που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (δηλαδή κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης διαθέτει TIN / VAT Number), τότε οι δαπάνες καθίστανται επιλέξιμες εφόσον τεκμηριώνονται από παραστατικά που πραγματοποιούνται από το δικαιούχο με το ελληνικό ΑΦΜ για την υλοποίηση του έργου του.

Σημειώνεται ότι οποιοδήποτε παραστατικό δαπάνης πρέπει να έχει εκδοθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και έως τη λήξη της προβλεπόμενης διάρκειας του έργου, ανεξάρτητα αν οι εξοφλήσεις δύνανται να διενεργηθούν και προσκομισθούν έως και την υποβολή του αιτήματος τελικής πληρωμής, δηλαδή μέχρι και 3 μήνες μετά τη λήξη του έργου σύμφωνα, με το σημείο 10.1 της Πρόσκλησης. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα αν εκδοθούν μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του έργου.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο Παράρτημα VIII: ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ.

10.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Φορέας χρηματοδότησης των έργων της παρούσας Δράσης είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης, το οποίο είναι αρμόδιο για τον ορισμό υπολόγου διαχειριστή που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 5140/2024 (Α' 154).

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΓΓΕΚ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή του αντίστοιχου αιτήματος στο ΟΠΣΚΕ από τον δικαιούχο. Το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με το Παράρτημα Χ «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης».

Σημειώνεται ότι για τις επιχειρήσεις, το πρώτο αίτημα καταβολής επιχορήγησης συνοδεύεται από βεβαίωση Ορκωτού Λογιστή – Ελεγκτικής Εταιρείας σχετικά με τη μη προβληματικότητα της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 18 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται χωρίς καθυστέρηση ανάλογα με την διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή διασφαλίζει, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, ότι ο δικαιούχος λαμβάνει το πλήρες οφειλόμενο ποσό το αργότερο ογδόντα (80) ημέρες μετά από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής εκ μέρους του δικαιούχου, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων, όπως αυτά καθορίζονται στο οικείο Πρόγραμμα και στην οικεία πρόσκληση. Η προθεσμία μπορεί να διακοπεί εάν οι πληροφορίες που υποβάλλει ο δικαιούχος δεν επιτρέπουν στη Διαχειριστική Αρχή να εξακριβώσει κατά πόσον οφείλεται το ποσό.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 4914/2022 οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΓΓΕΚ στον Δικαιούχο, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΟΠΣΚΕ και το ΟΠΣ, καταγράφοντας τα ποσά που καταβάλλονται ανά πηγή χρηματοδότησης, ήτοι το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

I. Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, σε ποσοστό μέχρι 40% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΓΓΕΚ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΚ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της ως ανωτέρω.

Η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Οι προκαταβολές καλύπτονται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας το αργότερο εντός τριών ετών από το έτος πληρωμής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2029.

II. Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από το δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση - Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων):

Το μέγιστο ποσό των Ενδιάμεσων Δόσεων (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.) ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

όπου: Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ. = το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί
Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης = το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολή και ενδιάμεσες δόσεις), οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής, και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

I. Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης σε δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τον Ερευνητικό Οργανισμό και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το 40% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς δικαιούχο Ερευνητικό Οργανισμό (μέγιστη αρχική δόση 40%).

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς δικαιούχους – Ερευνητικούς Οργανισμούς καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Γ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Ερευνητικό Οργανισμό) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το 85% της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΓΓΕΚ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή ενωσιακού δικαίου, η ΓΓΕΚ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρίζοντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Η δημοσιονομική διόρθωση που επιβάλλεται ως συνεπεία παρατυπίας είναι αναλογική και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Εφόσον η παρατυπία αφορά δαπάνες, για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η προσωρινή έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση ή μείωση ορίου πληρωμών από τους δικαιούχους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

11.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ - ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων αξιολόγησης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας τροποποιήσεων και της έγκρισης της ΓΓΕΚ, όπου αυτή απαιτείται, συνεπάγεται ότι οι πληρωμές του δικαιούχου που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης είναι δυνατή εφόσον **τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:**

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του.
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου, είναι σύμφωνη με τους κανόνες τροποποίησης που αναφέρονται στο συμφωνητικό συνεργασίας (consortium agreement/partnership agreement)
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα των Δικαιούχων βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης,
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Η βασική προϋπόθεση για την αποδοχή ενός αιτήματος τροποποίησης έργου είναι να μην υποβαθμίζεται το φυσικό αντικείμενο του έργου, να μην επηρεάζονται οι δυνατότητες αξιοποίησης και διάχυσης των αποτελεσμάτων και να μην δημιουργείται αξιοσημείωτη απόκλιση από τους στόχους της Πρόσκλησης.

Τα Αιτήματα Τροποποίησης υποβάλλονται από τον Δικαιούχο ηλεκτρονικά στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), σε ειδικά τυποποιημένο για το σκοπό αυτό πεδίο καταχώρησης (Αίτημα Τροποποίησης) μαζί με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα της σχετικής τροποποίησης, πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης Έγκρισης των Αποτελεσμάτων αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης, ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες και υπάγονται στην ακόλουθη διαδικασία:

Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Πρόκειται για τροποποιήσεις που σχετίζονται με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης και στο οικείο τεχνικό παράρτημα του έργου και εντάσσονται σε μία από τις παρακάτω περιπτώσεις:

1. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 01. Αντικατάσταση Δικαιούχου. Επιτρέπεται κατόπιν αιτήματος που υποβάλει ο συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου και, στην περίπτωση που το αίτημα αντικατάστασης αναφέρεται στο συντονιστή, το αίτημα να υπογράφεται και από τους υπόλοιπους συνδικαιούχους. Παράλληλα η αντικατάσταση θα πρέπει να έχει γίνει δεκτή από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη με ανάλογη επικαιροποίηση του συμφωνητικού συνεργασίας μεταξύ των ελληνικών φορέων/εταίρων (εφόσον στην αίτηση χρηματοδότησης συμμετέχουν περισσότεροι του ενός ελληνικοί φορείς).

Το αίτημα τροποποίησης θα πρέπει να τεκμηριώνει:

α) ότι ο υπό αντικατάσταση φορέας αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που υπέχει από την Πρόσκληση και το Συμφωνητικό Συνεργασίας (πχ συστηματική καθυστέρηση παραδοτέων). Εφόσον απαιτείται η ΓΓΕΚ δύναται να διερευνήσει το ζήτημα διενεργώντας επαλήθευση της προόδου εργασιών του υπό αντικατάσταση φορέα.

β) ότι ο νέος φορέας έχει αντίστοιχα χαρακτηριστικά με τον φορέα που αντικαθιστά (πχ επιχείρηση αντικαθίσταται με επιχείρηση, ερευνητικός οργανισμός από ερευνητικό οργανισμό, έδρα στην ίδια κατηγορία Περιφερειών), την επάρκεια σε πόρους και ικανότητα για την ομαλή εκτέλεση του έργου. Οι δαπάνες του νέου φορέα είναι επιλέξιμες από την υποβολή του αιτήματος αντικατάστασης εφόσον αυτό γίνει δεκτό.

2. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή του τόπου υλοποίησης εντός της ίδιας Περιφέρειας ή της ίδιας Κατηγορίας Περιφερειών.

3. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου. Μόνο εφόσον γίνει δεκτή από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη και τους λοιπούς συνδικαιούχους.

4. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση Φυσικού Αντικειμένου (Φ.Α.) που επηρεάζει σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του Φυσικού Αντικειμένου και έχει γίνει δεκτό από την Σύμπραξη (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων μεταβολή της τιμής-στόχου στους Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος).

5. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση και εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη RCR01 "Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε υποστηριζόμενες οντότητες", που περιλαμβάνεται στην Απόφαση Έγκρισης Χρηματοδότησης.

6. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού α/με αυξομείωση ανά κατηγορία δαπάνης (μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών δαπανών) ποσού μεγαλύτερου του 25% του αρχικού συνολικού προϋπολογισμού της κάθε κατηγορίας δαπάνης, β/με μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου.

7. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ: 07. Αντικατάσταση υπεργολάβου (νομικό πρόσωπο) παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει, ο οποίος έχει αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη.

8. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού α/με αυξομείωση ανά κατηγορία δαπάνης (μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών δαπανών) ποσού έως 25% του αρχικού συνολικού προϋπολογισμού της κάθε κατηγορίας δαπάνης, β/με μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού έως 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου.

9. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 07. Κατ' εξαίρεση είναι επιτρεπτός ο αποκλεισμός ή η οικειοθελής παραίτηση εταίρου χωρίς αντικατάσταση αυτού, εφόσον ο εταίρος που αποκλείεται ή αποχωρεί δεν φέρει μεγαλύτερο ποσοστό από το 30% του συνολικού π/υ του έργου, διατηρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της σύμπραξης σύμφωνα με τους όρους εκάστης παρέμβασης και οι υπόλοιποι φορείς μπορούν να τεκμηριώσουν ότι η αποχώρηση δεν επηρεάζει την ομαλή εκτέλεση του έργου.

10. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 09. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου – τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου (Ενότητες Εργασίας και Παραδοτέα) (μόνο εφόσον γίνεται δεκτή από τη Σύμπραξη).

11. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για το έργο.

Τα αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ τουλάχιστον έως εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες πριν την ημερομηνία λήξης του έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων, που έχουν εγκριθεί. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με σαφήνεια οι αιτούμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους. Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω του ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής).

12. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 03. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου

13. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 05. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης

14. ΚΩΔ. ΟΠΣΚΕ 06. Μεταβολές στη Σύνθεση της Ερευνητικής Ομάδας. Σε περίπτωση αντικατάστασης των μελών της ομάδας έργου, τα οποία έχουν αξιολογηθεί από τη Σύμπραξη, ο αντικαταστάτης θα πρέπει να έχει τουλάχιστον ισότιμα προσόντα. Σε περίπτωση όπου αποδεδειγμένα δεν μπορεί να συμμετάσχει νέο μέλος της ομάδας έργου με ισότιμα προσόντα (π.χ. κατόπιν άγονης διαδικασίας πρόσκλησης) είναι δυνατή αντικατάσταση από μέλος με κατώτερα προσόντα τα οποία καθορίζονται σε συνεργασία με τον συντονιστή / επιστημονικό υπεύθυνο του έργου.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Χρονική παράταση

Εάν υπάρχουν αποχρώντες λόγοι, εκτός του άμεσου ελέγχου της κοινοπραξίας, για τους οποίους η υλοποίηση του έργου υστερεί του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, είναι δυνατή η παράταση της υλοποίησης του έργου, χωρίς αντίστοιχη αύξηση του προϋπολογισμού του. Η σχετική αίτηση θα πρέπει να τεκμηριώνει ικανοποιητικά τους λόγους για τους οποίους ζητείται η χρονική παράταση. Επισημαίνεται ότι χρονική παράταση μπορεί να δοθεί μόνο μια (1) φορά και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 (έξι) μήνες.

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης του έργου,
- η αύξηση της έντασης της ενίσχυσης τόσο του συνόλου του έργου, όσο και οποιουδήποτε επιμέρους δικαιούχου
- τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου μη εγκεκριμένη από τη Σύμπραξη. Αλλαγές στις τεχνικές μεθοδολογίες υλοποίησης του ερευνητικού αντικείμενου που προκαλούνται από τις συνήθεις τεχνολογικές ή άλλες εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο δεν συνιστούν τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου, εφόσον η τεχνολογική στάθμιση είναι υψηλότερη των υπαρχόντων.

Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματα ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής
2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου υλοποίησης η τροποποίηση χαρακτηρίζεται μείζονος σημασίας.

Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει τη ΓΓΕΚ μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΟΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους από τη ΓΓΕΚ, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της Απόφασης Ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΟΠΣΚΕ.

11.2. ΕΞΕΤΑΣΗ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Οι τροποποιήσεις μείζονος σημασίας εξετάζονται από τα στελέχη του Τμήματος Γ' της Δ/σης Διεθνούς Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας της ΓΓΕΚ τα οποία δύνανται να ζητήσουν την συνδρομή της Επιτροπής Τροποποιήσεων Έργων όπου κρίνεται απαραίτητο. Τα αιτήματα τροποποιήσεων εγκρίνονται ή απορρίπτονται ή γίνονται εν μέρει δεκτά από την Υπηρεσία και καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Σε όλες τις περιπτώσεις τροποποιήσεων που αφορούν σε τροποποιήσεις του φυσικού αντικείμενου, και εφόσον απαιτηθεί, ο αρμόδιος χειριστής ή και η Επιτροπή Τροποποίησης Έργων είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι για τη συγκεκριμένη περίπτωση ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης επιτρέπεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, να ορίζονται ως μέλη ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η με α/α 4 τροποποίηση παραπέμπεται πάντα στην Επιτροπή προς κρίση.

Η Επιτροπή Τροποποιήσεων Έργων της Δράσης συστήνεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΓΓΕΚ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών που τηρείται στη ΓΓΕΚ. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή Τροποποιήσεων γίνεται με επιμέλεια του χειριστή του έργου, ο οποίος είναι και γραμματέας της Επιτροπής. Η απόφαση της Επιτροπής αποτελεί εισήγηση προς το Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας ο οποίος την εγκρίνει ή την απορρίπτει. Αναλόγως, τηρούνται οι διαδικασίες που αφορούν στην απόφαση ένταξης.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο **μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης. Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης τροποποιήσεων, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντιρρήσης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου, για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τη ΓΓΕΚ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα τελικό αίτημα επαλήθευσης.
- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο ή μερικώς ολοκληρωμένο, κατά την αιτιολογημένη τεχνική κρίση του οργάνου επαλήθευσης, δηλαδή να κριθεί ότι ανταποκρίνεται στη φύση και τους στόχους της αρχικώς εγκεκριμένης αίτησης χρηματοδότησης συνολικά ή μερικώς.

Σε περίπτωση μερικής υλοποίησης του έργου πραγματοποιείται η αντίστοιχη μερική παραλαβή του, στο μέτρο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου πρέπει να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του αρχικώς εγκεκριμένου Τεχνικού Παραρτήματος του Έργου.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία, στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του και σε κάθε περίπτωση πριν την ορισθείσα ημερομηνία λήξης της πράξης.
2. Ερευνητικά έργα που δεν υποβάλλουν αίτημα τελικής επαλήθευσης απεντάσσονται.
3. Η ΓΓΕΚ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, η ΓΓΕΚ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, η ΓΓΕΚ προβαίνει στη σύνταξη της «Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης»,.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ την οποία μπορεί να επικαιροποιεί /επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου και εμφανίζεται) κατά την εκάστοτε επικαιροποίηση των στοιχείων στην αίτησή του (στοιχεία επικοινωνίας), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο του Συντονιστής όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία).
- Βεβαιώνεται η επίτευξη των στόχων των δεικτών της Πράξης
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΓΓΕΚ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ)
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ και εμφανίζεται κατά την εκάστοτε επικαιροποίηση των στοιχείων στην αίτησή του (στοιχεία επικοινωνίας), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του συντονιστή.

Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του ερευνητικού τους έργου και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τη ΓΓΕΚ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης, στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

13.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι, των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης)
- ii. να υποβάλλουν έκθεση προόδου του φυσικού αντικείμενου του έργου μεταξύ του 12ου και 14ου μήνα από την έναρξη του έργου
- iii. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων του προγράμματος
- iv. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες
- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ
- vi. να τηρούν χωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση, από την οποία να προκύπτει η καταχώριση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΓΓΕΚ
- vii. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή ενωσιακό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- viii. να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΓΓΕΚ, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί

- ix. να μην αντικαταστήσουν οποιοδήποτε στοιχείο του εξοπλισμού, εκτός εάν η αντικατάσταση αφορά αγορά νέου παρομοίου εξοπλισμού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας), (απαιτείται ενημέρωση της ΓΓΕΚ)
- x. να μην προβούν στη μετεγκατάσταση του τόπου υλοποίησης του έργου εκτός της Περιφέρειας εγκατάστασης/περιφερειακής ενότητας, εφόσον δεν έχει την ίδια ένταση ενίσχυσης, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση
- xi. να γνωστοποιούν στην ΓΓΕΚ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας,
- xii. να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΓΓΕΚ ή/ και την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους.
- xiii. να ενημερώνουν τη ΓΓΕΚ για τυχόν περαιτέρω εξέλιξη του φυσικού αντικειμένου ή μελλοντικές εξελίξεις του έργου (π.χ. υποβολή πατέντας σε επόμενο χρόνο, προϊόν στην αγορά κ.λπ.).
- xiv. να απαντούν σε ερωτήσεις και να συμπληρώνουν τα ειδικά ερωτηματολόγια που θα τους αποστέλλονται από την ΓΓΕΚ, και μετά το πέρας του έργου στο πλαίσιο μελετών αποτίμησης που εκπονούνται ή έχουν ανατεθεί σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες από την ΓΓΕΚ ή την ΕΥΔ-Ανταγωνιστικότητα.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου, όπως ορίζονται στην απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τη ΓΓΕΚ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τη ΓΓΕΚ.

13.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι οφείλουν για τρία (3) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΓΓΕΚ της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Επιπροσθέτως, οι ερευνητικοί οργανισμοί -δικαιούχοι έργων που η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, πρέπει να διαχωρίζουν σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν, και να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της κατανομής μεταξύ των εφόσον αυτά ζητηθούν από την ΓΓΕΚ ή άλλο εθνικό ή κοινοτικό όργανο ελέγχου. Η ΓΓΕΚ ελέγχει ιδιαίτερα την πλήρωση των προϋποθέσεων με τις οποίες θεωρήθηκε ότι ο Ερευνητικός Οργανισμός εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2022/7388 final/19.10.2022) στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των πράξεων.

Επιπρόσθετα, οι δικαιούχοι οφείλουν να παρέχουν Ανοιχτή Πρόσβαση στις δημοσιεύσεις, τα αποτελέσματα και τα ερευνητικά δεδομένα εν γένει που προκύπτουν από τα έργα.

13.3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η ΓΓΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο

χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων. Η ΓΓΕΚ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

13.3.1. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου, όπως ορίζονται στην απόφαση Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στην Ενότητα 11 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΓΓΕΚ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΓΓΕΚ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτό των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης, καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022 (Α' 61) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 5483/2023 (Β' 390) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.»

Σημειώνεται ότι η ΓΓΕΚ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο:

<https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

13.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται:

1. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ή η ΓΓΕΚ, στις διαδικτυακές πύλες 21-27.antonistikitotita.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, η ονομασία της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, τύπος της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
2. Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και ειδικότερα:
  - α) Να παρέχουν στον επίσημο ιστότοπο που διατηρούν, εάν διατηρούν, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της με αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση.
  - β) Να παρέχουν δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
  - γ) Να τοποθετούν αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανση της στήριξης από το ταμείο ΕΤΠΑ της ΕΕ.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 που είναι διαθέσιμος στον δικτυακό τόπο της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα»

(21-27.antonistikitotita.gr/wp-content/uploads/2022/09/espa_odigos-epikoinonias_v6.pdf).

14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και στην ΓΓΕΚ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, έγκριση, παρακολούθηση και ολοκλήρωση του συγχρηματοδοτούμενου ερευνητικού του έργου.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα», την ΓΓΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων, οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021 - 2027. Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπουν την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 3826 final/15.06.2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης Χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος έχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβειά τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο, στο «Πρόγραμμα Διαύγεια», των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η έναρξη υποβολής προτάσεων θα ορίζεται στην Υπουργική Απόφαση της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη».

1. Η ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης ορίζεται στην Υπουργική Απόφαση της Πρόσκλησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).
2. Η πρόσκληση της Δράσης καθώς και το σύνολο των εγγράφων που την συνοδεύουν θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» (21-27.antagonistikotita.gr), του ΕΣΠΑ (espa.gr) της ΓΓΕΚ (gsri.gov.gr)

Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποστέλλουν ηλεκτρονικά μηνύματα στη ΓΓΕΚ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση Partnerships@gsrt.gr ή να έχουν τηλεφωνική ενημέρωση από :

- Τηλέφωνα χειριστών ΓΓΕΚ 213 1300 097
- Το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» στο 801 11 36 300 από σταθερό τηλέφωνο με αστική χρέωση.

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ - ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΕΙΚΤΕΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX	ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΚΘΕΣΗΣ/ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ-ΛΟΓΙΣΤΗ ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ**

«Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΡΟΣΟΧΗ: *Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων : .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).*

Για επιχειρήσεις και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις:

1.	<p>09.02 Υπεύθυνες Δηλώσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου σύμφωνα με το Υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της Πρόσκλησης. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr.</p>
----	--

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

2.	<p><u>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</u></p> <p><i>Αναλόγως της νομικής μορφής της επιχείρησης :</i> Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ, συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. (Α.Ε.) Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ και πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που αυτή δεν προκύπτει από το καταστατικό, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. (Ε.Π.Ε.) Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση- εκπροσώπηση, δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ ή στο Πρωτοδικείο. (Ο.Ε, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ) Καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4384/2016 και τυχόν τροποποιήσεις. Πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρεσιών και πρακτικό κατανομής αξιωματών Διοικητικού Συμβουλίου, υπογεγραμμένα από το νόμιμο εκπρόσωπο και με σφραγίδα του συνεταιρισμού. Πρόσφατη βεβαίωση ενημερότητας από το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών. (Αγροτικοί Συνεταιρισμοί)</p> <p>Πράξη σύστασης (και τυχόν τροποποιήσεων) και εκπροσώπησης σε ισχύ, νόμιμα δημοσιευμένα, και πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. (Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν. 4430/2016, όπως ισχύει)</p> <p>Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο. (λοιπές νομικές μορφές)</p> <p>Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος και μεταβολών, από την αρμόδια ΔΟΥ ή κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση). (Ατομικές επιχειρήσεις)</p>
3.	<p><u>02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ</u> Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου (ισχύει μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ).</p>
4.	<p><u>Ισχύει μόνο για ΜΜΕ:</u></p> <p><u>02.04. Μετοχική Σύνθεση</u> Ισχύουσα Μετοχική σύνθεση και πιο συγκεκριμένα:</p> <p>Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση του από το ΓΕΜΗ, προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων, ώστε να προκύπτει η μετοχική σύνθεση ή πρακτικό ΓΣ μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων. Για τους συνεταιρισμούς προσκομίζεται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου μελών με υπεύθυνη δήλωση πιστότητας αντιγράφου του νόμιμου εκπροσώπου.</p>

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

5.	<p><u>Ισχύει μόνο για ΜΜΕ:</u></p> <p>01.03. Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες Διάγραμμα συμμετοχών: ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον νόμιμο εκπρόσωπο, όπου απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει η αιτούσα επιχείρηση (κατιούσες) και οι επιχειρήσεις-μέτοχοι του φορέα (ανιούσες), καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων με εξάντληση των συμμετοχών μέχρι φυσικού προσώπου.</p> <p>Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των προαναφερθεισών επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να απεικονίζονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά. Για κάθε επιχείρηση που απεικονίζεται στο Διάγραμμα συμμετοχών, υποβάλλονται στοιχεία τεκμηρίωσης της μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 4 του παρόντος.</p> <p>Σε περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων που υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους ισολογισμούς, δεν απαιτείται προσκόμιση διαγράμματος συμμετοχών για τις επιχειρήσεις του ομίλου</p>
6.	<p><u>Ισχύει μόνο για ΜΜΕ:</u></p> <p>07.01. Οικονομικά Στοιχεία Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, εφ' όσον υπάρχουν. Για επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις, η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντίγραφα Ε3 & έντυπο Ν με αριθμό Δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) για επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας) • Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας), στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση. <p>Εάν η επιχείρηση ανήκει σε όμιλο θα προσκομίζονται και οι ενοποιημένοι ισολογισμοί του ομίλου.</p>

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

7.	<p>07.01. Οικονομικά Στοιχεία <i>Ισχύει μόνο για ΜμΕ:</i></p> <p>Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις.</p> <p>Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Τα στοιχεία για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ θα διασταυρώνονται με τα στοιχεία που έχουν δηλωθεί και τηρούνται στο πληροφορικό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων</p>
8.	<p align="center">01.03. Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται: • Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. • Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση. • Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). • Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε ή εναλλακτικά η ετήσια μισθοδοτική κατάσταση με το σύνολο των εργαζομένων και των ημερών απασχόλησης. (ισχύει μόνο για ΜμΕ) <p><i>Διευκρινίζεται ότι για τις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται «μεγάλες» σύμφωνα με τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) δεν απαιτείται η προσκόμιση στοιχείων για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, παρά μόνο για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις.</i></p> <p><i>Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης.</i></p> <p><i>Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.</i></p>

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

9.	<p><u>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 υπογεγραμμένη ψηφιακά από τον λογιστή της επιχείρησης</u> (σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα ΙΙ) που να βεβαιώνει ότι η αιτούσα επιχείρηση (ανάλογα με την νομική μορφή, το μέγεθος και το είδος βιβλίων της επιχείρησης), όσο και ο Όμιλος στον οποίο τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Παράρτημα V. "Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων", καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 4.γ του Καν. ΕΕ 651/2014.</p>
10.	<p><u>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</u> <i>Ισχύει μόνο για ΜμΕ:</i></p> <p>Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το Υπόδειγμα της Πρόσκλησης.</p> <p>Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι αυτή της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.</p> <p><i>Εάν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση</i></p>
11.	<p><u>02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων</u> <u>Ισχύει για τους υπόχρεους εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/18</u></p> <p>Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ).</p>
12.	<p><u>08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας</u></p> <p>Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας τελευταίου εξαμήνου, προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014</p>

Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί :

1.	<u>09.02. Υπεύθυνες Δηλώσεις / Δήλωση ΜΜΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση</u> Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, για κάθε φορέα που συμμετέχει στην πρόταση ερευνητικού έργου σύμφωνα με το Υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της Πρόσκλησης. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr .
2.	<u>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</u> ΦΕΚ ίδρυσης του ιδρύματος ή καταστατικό του οργανισμού, (πρόσφατη τροποποίηση)
3.	<u>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</u> Σε περίπτωση που το έργο εκτελείται σε παράρτημα του Ερευνητικού Οργανισμού και όχι στην έδρα απαιτείται το ΦΕΚ ίδρυσης παραρτήματος
4.	<u>02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας</u> Νομιμοποιητικό έγγραφο ορισμού του Νόμιμου Εκπροσώπου.
5.	<u>02.08. Πρόσθετα Απαιτούμενα έγγραφα ερευνητικών φορέων και Λοιπών φορέων-ερευνητικών</u> Τεκμηρίωση της δυνατότητας διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων: Αναλυτική έκθεση τεκμηρίωσης διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Αντίγραφο του εγγράφου το οποίο υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο οποίο περιλαμβάνεται ο απολογισμός του τελευταίου οικονομικού έτους, ο Πίνακας Εσόδων-Εξόδων για ΝΠΙΔ και Ειδικούς Λογαριασμούς, ο απολογισμός χρηματοδοτήσεων, ο προϋπολογισμός και οι οικονομικές καταστάσεις του Ειδικού Λογαριασμού (Ισολογισμός), σύμφωνα με ισχύουσες διατάξεις, καθώς και αντίγραφα των σχετικών στοιχείων. Εναλλακτικά, αντίγραφα εγκεκριμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των προβλεπομένων εγκρίσεων καθώς και αντίγραφο του οικείου διαβιβαστικού του ετήσιου απολογισμού προς το αρμόδιο Υπουργείο, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. ν.4957/2022).
6.	<u>02.06. Στοιχεία πραγματικών Δικαιούχων - Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων</u> Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α'139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων).
7.	<u>01.14. Συμφωνητικό Συνεργασίας</u> Υπογεγραμμένο (ψηφιακά ή χειρόγραφα) συμφωνητικό συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας.
8.	Η πρόταση του έργου που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)				
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου(Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους του Φορέα «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι:</p> <p>1. Όλα τα δηλούμενα στο ηλεκτρονικό έντυπο υποβολής της πρότασης με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ .... καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της αίτησης χρηματοδότησης, είναι ακριβή και αληθή.</p> <p>2. Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το ερευνητικό έργο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.</p> <p>3. Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της υπουργικής απόφασης της Πρόσκλησης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027».</p> <p>4. Η πρόταση έργου με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ....., δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της.</p> <p>5. (επιλέξτε κατά περίπτωση): i) το προτεινόμενο ερευνητικό έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απόρριψης της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).</p> <p>6. Η επιχείρηση δεν έχει κάνει έναρξη εργασιών έργου πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και ιδίως δεν έχει πραγματοποιήσει δαπάνες που αφορούν στις συγκεκριμένες ενέργειες πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.</p> <p>7. Τα δηλωθέντα στην πρόταση οικονομικά στοιχεία είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ κατά την δημοσίευση της πρόσκλησης.</p> <p>8. (επιλέξτε κατά περίπτωση): Η επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων είναι: ☐</p> <p>(Συμπληρώστε το κουτάκι) Μικρομεσαία επιχείρηση Μεγάλη επιχείρηση</p>					

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

9. Η επιχείρηση κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης σύμφωνα με τον ορισμό του Άρθρου 2, Παράγραφος 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014:

(Συμπληρώστε το κουτάκι)

Δεν είναι «προβληματική επιχείρηση»

10. **(επιλέξτε κατά περίπτωση):** i) Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης,
ii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης,
iii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί.

11. Η επιχείρηση δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.

12. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος της επιχείρησης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

13. Είμαι ενημερωμένος και η Αίτηση Χρηματοδότησης είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. ΕΕ 651/2014.

14. Για την επιχείρηση δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 παρ.1.

15. Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:

- με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".

- με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).

- με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

16. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) Η επιχείρηση είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.

ii) Η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).

17. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

18. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.

20. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.

21. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ic) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των ενόμων συνεπειών και προθεσμιών.

22. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΓΓΕΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κ.λπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΓΓΕΚ.

23. Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Π. «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (www.antonistikotita.gr) και της ΓΓΕΚ ([www. https://gsri.gov.gr/](https://gsri.gov.gr/)) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

(Συμπληρώστε το κουτάκι)

Συμφωνώ

24. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και τη ΓΓΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της πρόσκλησης της δράσης.

25. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσει η επιχείρηση στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**Παράρτημα ΙΙ**

Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ).

Ημερομηνία: ..../...../....

Για την επιχείρηση/
Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων ηγηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)				
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:		
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):		Δ/νση Ηλ.. Ταχυδρομείου(Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους του Φορέα «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι:

Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία του φορέα/δυνητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)

- Όλα τα δηλούμενα στο ηλεκτρονικό έντυπο υποβολής της πρότασης με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ .... καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας, είναι ακριβή και αληθή.
- Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το ερευνητικό έργο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.
- Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Υπουργικής απόφασης της Πρόσκλησης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη».
- Η πρόταση έργου με τίτλο «.....» και κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... , δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της.
- (επιλέξτε κατά περίπτωση):** i) το προτεινόμενο ερευνητικό έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης/απορρίψης της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. ii) το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).
- Ο φορέας δεν έχει κάνει έναρξη εργασιών έργου πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και ιδίως δεν έχει πραγματοποιήσει δαπάνες που αφορούν στις συγκεκριμένες ενέργειες πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

7. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος του Φορέα κατόπιν προηγούμενης απόφασεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

8. (Για ερευνητικούς οργανισμούς)

«Η χρηματοδότηση του Φορέα από την Πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του» είτε/και «το σύνολο των κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του Ερευνητικού Οργανισμού», προκειμένου η χρηματοδότηση του Ερευνητικού Οργανισμού να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 7388), και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

9. (για τους «Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί»)

Ο Φορέας εμπίπτει στην εξής κατηγορία (επιλέξτε κατά περίπτωση):

α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α' 143),

β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),

γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και

δ) Κοινωνική Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013

Ο Φορέας πληροί αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Ο Φορέας εμπίπτει στην ανωτέρω κατηγορία και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου.

2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.

3. Η συμμετοχή του Φορέα στο ερευνητικό έργο αφορά σε μη-οικονομική δραστηριότητα του Φορέα και:

α) Τα αποτελέσματα της έρευνας θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και

β) τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.

10. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη-οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του Φορέα.

11. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες σε συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

12. Είμαι ενημερωμένος και η Αίτηση Χρηματοδότησης είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. ΕΕ 651/2014.

13. Για τον Φορέα δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 παρ.1.

14. Ο Φορέας δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:

- με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".

- με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).

- με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

15. **(επιλέξτε κατά περίπτωση)** i) Ο φορέας είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.

16. ii) Ο φορέας δεν είναι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών

Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω ..... (σχετική τεκμηρίωση).

17. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

18. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.

19. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη**Παράρτημα ΙΙ**

20. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ic) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

21. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΓΓΕΚ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΓΓΕΚ.

22. Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνών στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ του φορέα, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Π. «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» (www.antonistikotita.gr) και της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060. (Συμπληρώστε το κουτάκι) Συμφωνώ

23. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» και την ΓΓΕΚ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 14 της Πρόσκλησης της Δράσης.

24. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσει ο φορέας στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ).

Ημερομηνία: ..../...../....

Για τον φορέα/
Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

- (4) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (5) Αναγράφεται ολογράφως.
- (6) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)				
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιτύπου (Fax):		Δ/ση Ηλ.. Ταχυδρομείου(Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986, ως λογιστής της επιχείρησης και ο έχων την ευθύνη της συμπλήρωσης και υποβολής των φορολογικών στοιχείων της επιχείρησης ..... με ΑΦΜ..... δηλώνω ότι:</p> <p>Η επιχείρηση με επωνυμία ..... και ΑΦΜ ..... κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) ήταν/δεν ήταν «προβληματική επιχείρηση» σύμφωνα με τον ορισμό του Άρθρου 2, Παράγραφος 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - ΓΚΑΚ).</p> <p><i>Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο "ενιαίας επιχείρησης" (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).</i></p>					

Ημερομηνία: ..../...../....

-Ο-

Λογιστής της Επιχείρησης

(υπογραφή)

(7) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(8) Αναγράφεται ολογράφως.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**Παράρτημα ΙΙ**

- (9) Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υ.Δ. ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

(με γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή να έχει εκδοθεί από το gov.gr)

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ (1):	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΓΓΕΚ)		
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία Γέννησης (2):			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:	
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:
Αρ.Τηλεομοιότυπου (Fax):		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):	
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:			
Ο δικαιούχος με κωδικό έργου ..... έλαβε γνώση της Απόφασης Ένταξης στη Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» στο πλαίσιο του Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα", ΕΣΠΑ 2021 – 2027 και του Τεχνικού Παραρτήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση και αποδέχεται το περιεχόμενό του, καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού χωρίς καμία επιφύλαξη.			

Ημερομηνία:

Ο- Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή να έχει εκδοθεί από το gov.gr)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

Παράρτημα ΙΙ

προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**

**{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
(Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία), ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι}.**

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ*Άρθρο 1***Επιχείρηση**

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

*Άρθρο 2***Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων**

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

*Άρθρο 3***Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών**

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ·

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
 γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
 δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

3. «Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

*Άρθρο 5***Ο αριθμός απασχολούμενων**

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί.

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο.

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες.

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

*Άρθρο 6***Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης**

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή —εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ**

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία:.....

Διεύθυνση έδρας: .....

ΑΦΜ: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση):.....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

- Ανεξάρτητη επιχείρηση:** Τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
- Συνεργαζόμενη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Α (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
- Συνδεδεμένη επιχείρηση:** Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα Β (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα)

Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [να επισυναφθεί δήλωση σχετικά και με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽¹⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση: .....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και
Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)
Υπογραφή:

_____
(1)Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και
Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

(⁴)Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη Επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και
Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(¹) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(²) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(³) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(⁴) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

A. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

B. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ : .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών(*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε τον Κανονισμό ΕΕ 2023/1315 της 23ης Ιουνίου 2023. (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία)}

Άρθρο 2: Ορισμοί, παράγραφος 18:

«προβληματική επιχείρηση»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και
Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων).

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

«Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες
Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα
Ευρώπη»

για την υλοποίηση συνεργατικών ερευνητικών έργων στο πλαίσιο της Δράσης
«Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και
Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»

[Τονίζεται ότι το περιεχόμενο (κείμενο άρθρων) του παρόντος σχεδίου συμφωνητικού δεν είναι δεσμευτικό, αλλά ενδεικτικό, και μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, σύμφωνα με τις τελικές συμφωνίες των συμβαλλομένων μερών. Ωστόσο θα πρέπει να περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον διατάξεις για τα ζητήματα που θεωρείται ότι είναι απαραίτητα να διευθετούνται με το συμφωνητικό συνεργασίας, σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης.]

Για το έργο με κωδικό ..... και τίτλο
"....."

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ σήμερα την .....* του μηνός
..... του έτους ... μεταξύ των κάτωθι:

1. .... που εδρεύει .....
2. .... που εδρεύει .....
3. .... που εδρεύει .....
4. .... που εδρεύει ..... και
5. .... που εδρεύει .....

Όλοι οι προαναφερόμενοι, που στο εξής θα αναφέρονται, συλλογικά ή μεμονωμένα, ως
«Φορείς» ή «Μέλη της Σύμπραξης, συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

* Η έναρξη ισχύος του συμφωνητικού θα πρέπει να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ.....	3
ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ	3
ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ.....	3
ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4
ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ.....	4
6.1. Γενικά.....	4
6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης	5
6.3. Δημοσίευση Γνώσης	5
6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης	6
ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ.....	8
7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές	8
7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων.....	9
7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους	9
ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ	9
8.1. Παραβίαση όρων.....	9
8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες.....	9
8.3. Συνέπειες Απόσυρσης.....	10
8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες	10
8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη	11
ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ.....	11
9.1. Έναρξη ισχύος	11
9.2. Πρόωρος Τερματισμός.....	11
ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ	11
ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ	12
ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	12
ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	12
ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ	13
ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ	13
ΑΡΘΡΟ 17 –ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	13
ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ	14
ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ.....	14
ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	14

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Έχοντας λάβει γνώση:

Της Πρόσκλησης της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»,

τα Μέλη της Σύμπραξης, κατέχοντας ουσιαστική εμπειρία και ενδιαφέρον στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο, έχουν υποβάλει Αίτηση Χρηματοδότησης στη Δράση «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» (απόφαση Α.Π. ....) που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Τα Μέλη της Σύμπραξης επιθυμούν τη σύναψη του παρόντος συμπληρωματικού διακανονισμού που σχετίζεται με τις μεταξύ τους διευθετήσεις κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη της εκτέλεσης του προαναφερόμενου ερευνητικού Έργου.

Με βάση τα ανωτέρω, τα Μέλη της Σύμπραξης συμφωνούν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 - ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι λέξεις που ξεκινούν με κεφαλαίο γράμμα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα έχουν τον ίδιο ορισμό και έννοια που τους αποδίδεται στην Πρόσκληση της Δράσης ή θα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται σε οποιοδήποτε άρθρο του παρόντος Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 2 - ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας είναι η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, καθώς και η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής Ιδιοκτησίας.

Σε κάθε περίπτωση, το παρόν Συμφωνητικό έχει ρόλο συμπληρωματικό και όχι αναιρετικό προς την Απόφαση Χρηματοδότησης.

ΑΡΘΡΟ 3 - ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΦΟΡΕΩΝ

3.1. Τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται για την αποτελεσματική υλοποίηση του ερευνητικού Έργου, ήτοι να συνεργάζονται, να εκτελούν και να εκπληρώνουν εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις τους, καλόπιστα και υπό τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Πρόσκληση της Δράσης.

Κάθε Μέλος δεσμεύεται να γνωστοποιεί εγκαίρως στο Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του έργου ή/ και στα λοιπά Μέλη κάθε σημαντική πληροφορία, γεγονός, πρόβλημα ή καθυστέρηση που ενδέχεται να επηρεάσει το Έργο. Επίσης, κάθε Μέλος δεσμεύεται να παρέχει στον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του έργου, αλλά και στους λοιπούς Φορείς της Σύμπραξης, έγκαιρα και έγκυρα όλες τις πληροφορίες και το υλικό που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου.

3.2. Συμμετοχή/ Παρέμβαση τρίτων (μη μελών της Σύμπραξης)

Κάθε Φορέας, ακόμη και σε περίπτωση που συνάπτει σύμβαση υπεργολαβίας ή εμπλέκει με άλλον τρόπο τρίτους (όπως θυγατρικές εταιρίες) στο Έργο, παραμένει μόνος υπεύθυνος για την διεκπεραίωση του τμήματος του Έργου που του αναλογεί, αλλά και για την συμμόρφωση των τρίτων με τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και της Απόφασης

3/14

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Χρηματοδότησης. Κυρίως οφείλει να διασφαλίζει ότι η χρήση από τρίτους δεν επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων Μελών της Σύμπραξης, ιδίως ως προς τα πνευματικά δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 4 - ΟΡΓΑΝΩΣΗ/ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

4.1. Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται για την υιοθέτηση και την εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικής δομής οργάνωσης/ διαχείρισης, η οποία θα διασφαλίζει την ομαλή διεκπεραίωση του Έργου, σύμφωνα με τους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασίες που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης και στην Πρόσκληση της Δράσης. Η δομή διαχείρισης του Έργου, καθώς και οι αρμοδιότητες, οι ρόλοι και τα καθήκοντα των Φορέων και των προσώπων που εμπλέκονται στο έργο, θα διέπονται από τα αναφερόμενα στο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (ΤΠΕ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης Χρηματοδότησης του Έργου.

4.2. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν εξ αυτών ως **Συντονιστή** Φορέα του Έργου. Συντονιστής Φορέας του Έργου ορίζεται ο ..... . Ο Συντονιστής Φορέας ενεργεί ως κοινός εκπρόσωπος όλων των Φορέων που συμπράττουν και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του Έργου. Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που συναρτώνται με το ρόλο ενός Φορέα ως Συντονιστή δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους.

4.3. Τα Μέλη της Σύμπραξης ορίζουν έναν ως Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου. Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου ορίζεται ο ..... . Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό του Δικαιούχου/των Δικαιούχων. Συγκεκριμένα, ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου είναι υπεύθυνος για την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, των αιτημάτων επαλήθευσης – πιστοποίησης, καταβολής επιχορήγησης, αιτήματος τροποποίησης μείζονος σημασίας καθώς και τυχόν αιτήματος αντικατάστασης δικαιούχου, ένστασης ή παραίτησης δικαιώματος χρηματοδότησης. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

ΑΡΘΡΟ 5 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

5.1. Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τη ΓΓΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της, απευθείας στους δικαιούχους, όπως ειδικότερα προβλέπεται στην πρόσκληση της Δράσης.

5.2. Τα όργανα και ο εξοπλισμός, η απόσβεση της αγοράς του οποίου χρεώνεται στο Έργο, θα ανήκει στον Φορέα της Σύμπραξης, στα λογιστικά βιβλία του οποίου έχει εγγραφεί η δαπάνη απόσβεσης.

ΑΡΘΡΟ 6 – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

6.1. Γενικά

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης δεσμεύεται καταρχήν από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης, καθώς και στην Πρόσκληση της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

του Ορίζοντα Ευρώπη», εκτός αν στο παρόν Συμφωνητικό αναφέρονται συμπληρωματικές διατάξεις.

6.2. Ιδιοκτησία και Προστασία Γνώσης

6.2.1. Γενικά

Κατά γενική αρχή τα αποτελέσματα του έργου, δηλαδή η παραγόμενη γνώση (foreground), αποτελεί ιδιοκτησία του Φορέα που την παράγει.

6.2.2. Συνιδιοκτησία

Εάν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου παραχθεί **κοινή** εφεύρεση, σχεδιασμός, προϊόν ή εργασία, στην οποία έχουν συνεισφέρει δύο τουλάχιστον Φορείς της Σύμπραξης και εάν τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, σχεδιασμού, προϊόντος ή εργασίας είναι τέτοια που καθιστούν αδύνατο τον διαχωρισμό για το σκοπό υποβολής αίτησης για απόκτηση και διατήρηση της προστασίας των αντίστοιχων πνευματικών δικαιωμάτων, οι εμπλεκόμενοι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα αποταθούν από κοινού για την απόκτηση και τη διατήρηση των αντίστοιχων δικαιωμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιδιώξουν την σύναψη κατάλληλων, μεταξύ τους, συμφωνιών τόσο ως προς την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων όσο και ως προς τον επιμερισμό του αντίστοιχου κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, οι συνδικαιούχοι θα έχουν το δικαίωμα χρήσης και παραχώρησης της χρήσης (με μη-αποκλειστικές άδειες) των εν λόγω δικαιωμάτων, με βάση τους όρους των τυχόν προϋπαρχουσών συμφωνιών, χωρίς την υποχρέωση καταβολής οικονομικού ανταλλάγματος προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης ή την συγκατάθεση αυτών.

6.2.3. Μεταβίβαση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέλος της Σύμπραξης μπορεί να μεταβιβάσει ελεύθερα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των οποίων είναι δικαιούχος, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό και την Πρόσκληση της Δράσης. Κάθε δικαιούχος μπορεί να προσδιορίζει (στο Παράρτημα ..... του παρόντος) συγκεκριμένους τρίτους στους οποίους προτίθεται να μεταβιβάσει την παραγόμενη γνώση που του ανήκει. Σε αυτήν την περίπτωση τα λοιπά Μέλη παραιτούνται από το δικαίωμά τους να υποβάλουν ένσταση στη μεταβίβαση προς αυτούς τους τρίτους. Ωστόσο, ο μεταβιβάζων υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τα Μέλη της Σύμπραξης για την επικείμενη μεταβίβαση.

6.2.4. Κατοχύρωση προστασίας

Σε περίπτωση που ένα Μέλος της Σύμπραξης αποφασίζει, με δική του ευθύνη, να μην επιδιώξει επαρκή και αποτελεσματική προστασία για γνώση που έχει παραγάγει κατά την υλοποίηση του Έργου, ο εν λόγω Φορέας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης. Οποιοσδήποτε άλλος Φορέας της Σύμπραξης ενδιαφέρεται να αποταθεί για την απόκτηση και τη διατήρηση τέτοιας προστασίας θα ενημερώσει εγγράφως, μέσω του Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, τους υπόλοιπους Φορείς μέσα σε έναν μήνα από την παραλαβή της σχετικής ειδοποίησης.

Ο παραπάνω όρος προϋποθέτει ότι οι ρυθμίσεις για τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα επηρεαστούν για οποιοδήποτε Φορέα της Σύμπραξης.

6.3. Δημοσίευση Γνώσης

6.3.1. Ένας Φορέας της Σύμπραξης δικαιούται να δημοσιεύσει Γνώση η οποία παράχθηκε από άλλο Φορέα ή αποτελεί Προϋπάρχουσα Γνώση (background) άλλου Φορέα της Σύμπραξης,

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

μόνο με προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του τελευταίου. Ο όρος αυτός ισχύει ακόμη και στην περίπτωση που η εν λόγω Γνώση ή Προϋπάρχουσα Γνώση είναι συγχωνευμένη με Γνώση που ανήκει στον πρώτο.

6.3.2. Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα παρέχει στους υπόλοιπους Φορείς γνωστοποίηση, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν, για κάθε προγραμματιζόμενη δημοσίευση της Γνώσης που βρίσκεται στην κατοχή του στο πλαίσιο του ερευνητικού Έργου, και, εάν του ζητηθεί, αντίτυπο των προς δημοσίευση πληροφοριών. Όλα τα δημοσιευμένα κείμενα θα περιέχουν τις απαραίτητες αναφορές σε υπάρχουσες δημοσιεύσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις που έχει ήδη δώσει γραπτή συγκατάθεση για δημοσίευση, οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης εάν θεωρήσει, και είναι σε θέση να υποστηρίξει με εύλογα επιχειρήματα, ότι η δημοσίευση μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς την προστασία της δικής του Γνώσης, μπορεί να υποβάλει ένσταση στη δημοσίευση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της ειδοποίησης. Η ένσταση θα υποβληθεί προς τον Φορέα της Σύμπραξης που προγραμματίζει τη δημοσίευση, με κοινοποίηση προς τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

6.3.3. Διάχυση Γνώσης μετά το πέρας του Έργου

Εάν η διάχυση της Γνώσης δεν επηρεάζει δυσμενώς την προστασία ή την χρήση της και με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων τους, οι Φορείς της Σύμπραξης θα διασφαλίσουν την περαιτέρω διάδοση της Γνώσης τους, όπως προβλέπεται από το πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας.

6.3.4. Προστασία προσωπικών δεδομένων

Τα μέρη δεσμεύονται ότι τόσο κατά την εκτέλεση του έργου όσο και στις σχετικές δημοσιεύσεις των αποτελεσμάτων της έρευνας θα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την συμμόρφωσή τους με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6.4. Δικαιώματα Πρόσβασης

6.4.1 Γενικές Αρχές

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει χορήγηση των Δικαιωμάτων Πρόσβασης που απαιτούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από την Απόφαση Χρηματοδότησης και το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, ακόμη και στην περίπτωση ύπαρξης δικαιωμάτων των υπαλλήλων του, ή οποιουδήποτε προσώπου που ορίζεται ή δεσμεύεται για την διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που έχει αναλάβει στο Έργο.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης χορηγούνται σε μη αποκλειστική βάση.

Οι Φορείς της Σύμπραξης επίσης συμφωνούν ότι, εάν δεν αναφέρεται αλλιώς στο παρόν Συμφωνητικό ή εάν δεν έχει ήδη γίνει η αντίστοιχη παραχώρηση από τον ιδιοκτήτη της Γνώσης ή της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, τα Δικαιώματα Πρόσβασης δεν θα περιλαμβάνουν το δικαίωμα παραχώρησης εκμετάλλευσης σε τρίτους (sub-licenses).

Εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, καμία αποζημίωση (οικονομικό αντάλλαγμα) δεν θα ζητείται για την παραχώρηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης.

6.4.2. Αναγνώριση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης έχουν παραθέσει και απαριθμήσει στο Παράρτημα ..... του παρόντος Συμφωνητικού την προϋπάρχουσα τεχνογνωσία (background) που απαιτείται για τη

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

διεκπεραίωση του ερευνητικού Έργου, για την οποία μπορούν να χορηγήσουν δικαιώματα πρόσβασης.

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι οποιαδήποτε άλλη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία θα θεωρηθεί ως μη αναγκαία για τη διεκπεραίωση του έργου και θα αποκλειστεί από τις ρυθμίσεις που αφορούν τα Δικαιώματα Πρόσβασης, Συμφωνείται, ωστόσο, ότι οι πληροφορίες του Παραρτήματος .... μπορούν να ανανεωθούν για να περιλάβουν μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας, η οποία δεν περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ..... , και η οποία θα μπορούσε να αποδειχθεί απαραίτητη για τη διεκπεραίωση της εργασίας ενός Φορέα της Σύμπραξης στο έργο ή για τη Χρήση της Γνώσης που προκύπτει για έναν Φορέα από το Έργο, σε συνάρτηση με το ΤΠΕ.

6.4.3. Αναγνώριση περιοριστικών δεσμεύσεων

Οι Φορείς της Σύμπραξης δεσμεύονται να ενημερώσουν εγκαίρως και εγγράφως τα υπόλοιπα Μέλη για την ύπαρξη οποιουδήποτε περιορισμού στα Δικαιώματα Πρόσβασης, ο οποίος είναι δυνατό να επηρεάσει την υλοποίηση του ερευνητικού Έργου σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης.

6.4.4. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για την Υλοποίηση του Έργου

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραγόμενη Γνώση, που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου θα χορηγηθούν χωρίς καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων (royalty-free).

{Οι ενδιαφερόμενοι Φορείς μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά, και να παραχωρήσουν Δικαιώματα Πρόσβασης έναντι καταβολής ανταλλάγματος}.

6.4.5. Δικαιώματα Πρόσβασης Απαραίτητα για τη Χρήση Γνώσης Φορέα, η οποία προκύπτει από το Έργο

6.4.5.1. Απαραίτητη Χρήση Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της δικής τους Γνώσης, θα παραχωρηθούν με δίκαιους και εύλογους όρους.

6.4.5.2. Απαραίτητη Χρήση παραγόμενης Γνώσης

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραγόμενη από αυτούς Γνώση, τα οποία απαιτούνται για τη Χρήση της Γνώσης ενός άλλου Φορέα, θα χορηγηθούν με προνομιακούς όρους ή χωρίς την καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων.

6.4.6. Αίτηση για Χορήγηση Δικαιωμάτων Πρόσβασης

Τα αναγκαία Δικαιώματα Πρόσβασης θα χορηγηθούν κατόπιν γραπτής αιτήσεως ως ακολούθως:

Εάν ένας Φορέας της Σύμπραξης θεωρήσει εύλογα ότι, χωρίς την κατοχή Δικαιωμάτων Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή την παραγόμενη Γνώση ενός άλλου Φορέα της Σύμπραξης, η εργασία που εμπίπτει στις δικές του αρμοδιότητες στο Έργο ή η Χρήση της Γνώσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα του Έργου και του ανήκει, θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα τύγχανε σημαντικής καθυστέρησης, ο εν λόγω Φορέας θα ζητήσει εγκαίρως και εγγράφως τα Δικαιώματα Πρόσβασης από τον δεύτερο Φορέα, προσδιορίζοντας την απαραίτητη έκταση των Δικαιωμάτων και παρέχοντας εύλογες αποδείξεις για τη συγκεκριμένη ανάγκη.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

(Η παραχώρηση δικαιωμάτων πρόσβασης μπορεί να εξαρτηθεί από την αποδοχή συγκεκριμένων όρων που θα διασφαλίζουν ότι αυτά τα δικαιώματα θα χρησιμοποιηθούν για το συγκεκριμένο σκοπό που δίνονται και ότι θα τηρηθούν οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας).

6.4.7. Δικαιώματα Πρόσβασης σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες)

Δικαιώματα Πρόσβασης θα παραχωρούνται σε τρίτους (ιδίως θυγατρικές εταιρίες) με γραπτή διμερή συμφωνία και υπό δίκαιους και εύλογους όρους εφόσον μπορούν να αποδείξουν ότι: α) κατέχουν άδεια εκμετάλλευσης Γνώσης που έχει παραχθεί από Μέλος της Σύμπραξης, με το οποίο συνδέονται και β) τα Δικαιώματα Πρόσβασης είναι αναγκαία προκειμένου να χρησιμοποιήσουν τη Γνώση αυτή.

Θυγατρικές εταιρίες που αποκτούν Δικαιώματα Πρόσβασης οφείλουν να παραχωρούν αντίστοιχα Δικαιώματα Πρόσβασης σε όλα τα Μέλη της Σύμπραξης και να τηρούν τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας που δεσμεύουν τα Μέλη. Δικαιώματα Πρόσβασης μπορεί να μην παραχωρηθούν εάν αυτό είναι σε βάρος των έννομων συμφερόντων του Φορέα της Σύμπραξης στον οποίο ανήκουν η Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή/και η παραγόμενη Γνώση.

6.4.8. Λογισμικό

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι τα Δικαιώματα Πρόσβασης στις περιπτώσεις που αφορούν Λογισμικό, δεν συνεπάγονται πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code), αλλά μόνο στον Κώδικα Αντικειμένου (Object Code), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο παρόν Συμφωνητικό.

Για το Λογισμικό, που αποτελεί Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία ή παραγόμενη Γνώση, οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν ότι θα έχουν Περιορισμένη Πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής (Source Code) για την υλοποίηση της εργασίας που τους αντιστοιχεί στο πλαίσιο του Έργου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στον Κώδικα Πηγής για άλλη χρήση.

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης που χορηγεί άδεια για το Λογισμικό του θα έχει το δικαίωμα να ζητήσει προηγούμενη γραπτή συμφωνία με τους εξουσιοδοτημένους φορείς, η οποία θα καθορίζει και θα εξασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας του (proprietary rights).

6.4.9. Χρήση Σημάτων

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης διατηρεί όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους για τα εμπορικά και επιχειρησιακά ονόματα και επωνυμίες, τα σήματα υπηρεσιών, τα εμπορικά σήματα, τα λογότυπα ή οποιαδήποτε άλλα αναγνωριστικά σύμβολα χρησιμοποιεί για την αναγνώριση των δραστηριοτήτων του, και κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα αποκτήσει, στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, οποιαδήποτε γενική άδεια ή άλλο σχετικό δικαίωμα ή τίτλο για οποιοδήποτε σήμα των υπολοίπων Φορέων της Σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 7 – ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

7.1. Ευθύνη για έμμεσες ζημιές

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν θα έχει την ευθύνη έναντι σε άλλον για την έμμεση ή επακόλουθη απώλεια ή ζημιές, όπως, αλλά όχι αποκλειστικά, την απώλεια κέρδους, την απώλεια εισοδήματος ή τη διακοπή συμβάσεων.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

7.2. Ευθύνη Έναντι Τρίτων

Ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για οποιαδήποτε απώλεια, ζημία ή τραυματισμό έναντι τρίτων που προκαλείται αποκλειστικά από τη διεκπεραίωση των δραστηριοτήτων που βρίσκονται υπό την ευθύνη του, στο πλαίσιο του Έργου.

7.3. Ευθύνη για Υπεργολάβους

Κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα έχει την πλήρη ευθύνη για τη διεκπεραίωση της εργασίας που έχει αναλάβει στο πλαίσιο του έργου, καθώς και για την απόδοση της εργασίας των Υπεργολάβων του. Συνεπώς, ο κάθε Φορέας της Σύμπραξης θα διασφαλίζει ότι:

- (i) οι εν λόγω Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Πρόσκληση της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης,
- (ii) τα Δικαιώματα Πρόσβασης των υπόλοιπων Φορέων της Σύμπραξης δεν θίγονται και
- (iii) οι Υπεργολάβοι δεν θα έχουν οποιαδήποτε πρόσβαση στην παραγόμενη Γνώση ή στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία οποιουδήποτε άλλου Φορέα της Σύμπραξης, χωρίς έγγραφη συγκατάθεση από τον τελευταίο.

ΑΡΘΡΟ 8 – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΟΡΩΝ, ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΑ, ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

8.1. Παραβίαση όρων

Σε περίπτωση παραβίασης, από έναν Φορέα της Σύμπραξης (στο εξής «Παραβιάζων»), των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού (ή και της Απόφασης Χρηματοδότησης), η οποία παραβίαση, με απόφαση των υπολοίπων Φορέων, θεωρείται ότι δεν είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε ..... ( ) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, οι υπόλοιποι Φορείς μπορούν από κοινού να αποφασίσουν τη διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού με τον Παραβιάζοντα, μετά από προγενέστερη γραπτή ειδοποίηση ..... ( ) ημερολογιακών ημερών από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Σε περίπτωση που σύμφωνα με απόφαση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης, η προαναφερόμενη παραβίαση είναι δυνατό να επανορθωθεί μέσα σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από τη γραπτή ειδοποίηση που θα σταλεί στον Παραβιάζοντα από το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου, δίνεται ανάλογο χρονικό περιθώριο για την επανόρθωση της παραβίασης. Σε περίπτωση που σ' αυτό το χρονικό διάστημα διαπιστώνεται η αδυναμία του Παραβιάζοντα Φορέα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του στα δεδομένα χρονικά περιθώρια, τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης μπορούν να προβούν στην διακοπή της ισχύος του παρόντος Συμφωνητικού για τον εν λόγω Φορέα και να ζητήσουν την αντικατάστασή του με νέο Φορέα, υπό τους όρους και σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο αντίστοιχο τμήμα της Πρόσκλησης της Δράσης.

8.2. Απόσυρση Φορέα και συνέπειες

Οποιοσδήποτε Φορέας της Σύμπραξης μπορεί να ζητήσει διακοπή της συμμετοχής του στο έργο και στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας, μετά από γραπτή ειδοποίηση προς τους υπόλοιπους Φορείς της Σύμπραξης τουλάχιστον ..... ( ) ημέρες (ή μήνες) πριν, η οποία θα αναφέρει τους λόγους που υφίστανται για τη διακοπή και οι οποίοι θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως «σοβαροί», όπως, ενδεικτικά, η αποδεδειγμένη διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας του Φορέα.

Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΚ θα πρέπει να ενημερωθεί γραπτώς και να αποδεχτεί την ανωτέρω τροποποίηση μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

8.3. Συνέπειες Απόσυρσης

Οι συνέπειες απόσυρσης Φορέα από τη Σύμπραξη είναι οι εξής:

i. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να αντιμετωπίσει ως τέτοια οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 11 του παρόντος, για περίοδο ..... ετών από την ημερομηνία απόσυρσής του, και συμφωνεί να μην εφαρμόσει Γνώση που προέκυψε από τη συμμετοχή του στο Έργο, σχετικά με οποιοδήποτε δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας.

ii. Δικαιώματα Πρόσβασης: Οποιοσδήποτε Φορέας αποσύρεται από τη Σύμπραξη:

- Κατ' αρχήν χάνει, μετά από την απόσυρσή του, τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην παραχθείσα Γνώση και την προσδιοριζόμενη Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία.

- Κατ' εξαίρεση, διατηρεί τα Δικαιώματα Πρόσβασης στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία και στην παραχθείσα Γνώση των άλλων Φορέων της Σύμπραξης (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσής του), υπό τις εξής προϋποθέσεις: (α) αυτό απαιτείται για τη χρήση της Γνώσης της οποίας είναι ιδιοκτήτης ή συν-ιδιοκτήτης και (β) τα εν λόγω Δικαιώματα Πρόσβασης ζητούνται μέσα σε τουλάχιστον ..... ( ) έτη από την ημερομηνία απόσυρσής του.

iii. Οι υπόλοιποι Φορείς της Σύμπραξης διατηρούν, για τους σκοπούς της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του Έργου, τα Δικαιώματα Πρόσβασης, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»), στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία (στη μορφή που αυτά υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόσυρσης) του Αποσυρόμενου Φορέα και στη Γνώση που παράχθηκε στα πλαίσια του Έργου, μέχρι την ολοκλήρωση του ερευνητικού Έργου.

iv. Οικονομικές Επιπτώσεις για τον Αποσυρόμενο Φορέα:

- Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα καταβάλλει οικονομική αποζημίωση, εάν η απόσυρση έχει επιπτώσεις στην διεκπεραίωση του Έργου. Το ποσό θα καθορίζεται από τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης.

- Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να τηρήσει όλες τις οικονομικές του υποχρεώσεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία της απόσυρσής του.

- Ο Αποσυρόμενος θα πρέπει να επιστρέψει όλο το ποσό που αντιστοιχεί στις προκαταβολές που έλαβε από τη ΓΓΕΚ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που δαπανήθηκε για την εκτέλεση του Έργου πριν από την ημερομηνία αποχώρησής του, παρουσιάζοντας τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

v. Ο Αποσυρόμενος Φορέας θα επιστρέψει όλο τον εξοπλισμό ή τα υλικά που του παρασχέθηκαν από τα άλλα Μέλη της Σύμπραξης στο πλαίσιο του έργου.

vi. Ο Αποσυρόμενος Φορέας συμφωνεί να παρέχει, ακόμη και μετά την αποχώρησή του, επαρκή υποστήριξη στα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης για την ολοκλήρωση της εργασίας που σχετίζεται με τις δικές του δραστηριότητες, (όπως αυτές καθορίζονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης πριν από την αποχώρησή του) στο πλαίσιο του Έργου και των σχετικών Παραδοτέων.

8.4. Αποκλεισμός Φορέα και Συνέπειες

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα από τη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Φορέων της Σύμπραξης, πλην της ψήφου του αποκλειόμενου Φορέα, τηρώντας τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης.

Ο αποκλεισμός ενός Φορέα έχει τις ίδιες συνέπειες με την απόσυρση.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

8.5. Συμμετοχή Νέου Φορέα στη Σύμπραξη

8.5.1. Συμμετοχή Νέου Φορέα

Η συμμετοχή ενός νέου Φορέα στη Σύμπραξη μπορεί να αποφασιστεί μετά από ομόφωνη απόφαση των Μελών της. Σε κάθε περίπτωση, οποιαδήποτε αλλαγή στους συμμετέχοντες στη Σύμπραξη θα γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και θα υπόκειται στην έγκριση της ΓΓΕΚ.

8.5.2. Όροι Συμμετοχής Νέων Φορέων

Με τη συμμετοχή του στο Έργο ένας Νέος Φορέας συμφωνεί να συμμετέχει υπό τους όρους της Πρόσκλησης της Δράσης και της Απόφασης Χρηματοδότησης.

Η προσχώρηση στη Σύμπραξη ενός νέου Φορέα έχει ισχύ από την ημερομηνία που ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου λαμβάνει την έγκριση συμμετοχής του Νέου Φορέα από την ΓΓΕΚ, ενώ η συμμετοχή του Νέου Φορέα στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας ισχύει από την υπογραφή της αντίστοιχης τροποποίησης του εγγράφου. Οι δαπάνες του νέου Φορέα είναι επιλέξιμες από την υποβολή του αιτήματος αντικατάστασης εφόσον αυτό γίνει δεκτό.

8.5.3. Δικαιώματα Πρόσβασης

Ο Νέος Φορέας έχει πρόσβαση στην Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία των άλλων Φορέων της Σύμπραξης για τους σκοπούς της έρευνας, χρήσης ή της διάδοσης, κατόπιν γραπτού αιτήματος σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο Άρθρο 6 («Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας»).

Εντούτοις, ένας Φορέας θα έχει το δικαίωμα να αποκλείσει μέρος της Προϋπάρχουσας Τεχνογνωσίας του από τα Δικαιώματα Πρόσβασης ενός νέου Φορέα, μέσω γραπτής ειδοποίησης προς τα υπόλοιπα Μέλη της Σύμπραξης, που θα γνωστοποιηθεί πριν από την υπογραφή της σχετικής τροποποίησης του Συμφωνητικού Συνεργασίας για τη συμμετοχή του Νέου Φορέα.

Ο νέος Φορέας θα έχει πρόσβαση στη Γνώση που υπήρχε πριν από τη συμμετοχή του, εφόσον είναι αναγκαία για τις ερευνητικές του δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του Έργου, καθώς και μετά το πέρας αυτού, για σκοπούς διάδοσης στην αγορά.

ΑΡΘΡΟ 9 – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ

9.1. Έναρξη ισχύος

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας τίθεται σε ισχύ την .../../. .... και θα διατηρηθεί σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την ημερομηνία λήξης του ερευνητικού έργου, όπως αυτή προκύπτει από την εν ισχύ Απόφαση ένταξης και την Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου).

9.2. Πρόωρος Τερματισμός

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας θα διακοπεί αυτόματα, χωρίς οποιαδήποτε απαίτηση από ή υποχρέωση των Φορέων της Σύμπραξης, σε περίπτωση που συμβεί ένα από τα παρακάτω:

- i.** μη ένταξη του συνεργατικού ερευνητικού έργου στη δράση
- ii.** ανάκληση της Απόφασης Χρηματοδότησης
- iii.** σε περίπτωση διακοπής ή αδυναμίας λειτουργίας οποιουδήποτε Φορέα της Σύμπραξης εξ αιτίας της οποίας συμφωνηθεί, με την έγκριση της ΓΓΕΚ, η διακοπή του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 10 - ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Κανένας Φορέας της Σύμπραξης δεν απαλλάσσεται, λόγω απόσυρσης ή διακοπής, από:

- i.** τις υποχρεώσεις του, στα πλαίσια της Απόφασης Χρηματοδότησης ή του παρόντος Συμφωνητικού, αναφορικά με το κομμάτι εργασίας που υλοποιήθηκε (ή που θα έπρεπε να είχε υλοποιηθεί) μέχρι την ημερομηνία απόσυρσης ή διακοπής και
- ii.** οποιεσδήποτε υποχρεώσεις ή ευθύνες προκύπτουν από την εν λόγω αποχώρηση ή διακοπή.

ΑΡΘΡΟ 11 – ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

11.1. Κατά τη διάρκεια του έργου και για μια περίοδο ..... ετών από τη λήξη του, οι Φορείς της Σύμπραξης θα θεωρούν απόρρητες/ εμπιστευτικές, οποιεσδήποτε πληροφορίες που τους αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου από άλλο Φορέα της Σύμπραξης (αποκαλύπτων Φορέας), και οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ιδιόκτητες από τον τελευταίο. Συνεπώς, κάθε Φορέας της Σύμπραξης συμφωνεί και δεσμεύεται για τα εξής:

- i.** ο λαμβάνων Φορέας δεν θα χρησιμοποιήσει οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες για οποιοδήποτε σκοπό εκτός του πλαισίου των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης και του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας,
- ii.** ο λαμβάνων Φορέας, δεν θα αποκαλύψει οποιεσδήποτε τέτοιες εμπιστευτικές πληροφορίες σε οποιοδήποτε τρίτο, εκτός αν υπάρχει γραπτή συγκατάθεση του αποκαλύπτοντος Φορέα, και
- iii.** τέτοιες πληροφορίες δεν θα αντιγραφούν, ούτε θα αναπαραχθούν συνολικά ή εν μέρει, σε περιπτώσεις όπου τέτοια αντιγραφή ή αναπαραγωγή δεν έχει εγκριθεί εκ των προτέρων γραπτώς από τον αποκαλύπτοντα Φορέα.

11.2. Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται για οποιεσδήποτε τέτοιες πληροφορίες αν:

- i.** έχουν δημοσιοποιηθεί πριν από, ή μετά από την κοινοποίησή τους,
- ii.** είναι ήδη γνωστές στον λαμβάνοντα Φορέα, όπως αποδεικνύεται από γραπτά τεκμήρια στα αρχεία του εν λόγω Φορέα,
- iii.** έχουν νομότυπα ληφθεί, χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού, από τρίτο, ο οποίος δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος Συμφωνητικού,
- iv.** έχουν δημοσιοποιηθεί χωρίς παραβίαση του παρόντος Συμφωνητικού,
- v.** έχουν αναπτυχθεί καλοπροαίρετα από υπαλλήλους του λαμβάνοντος Φορέα, οι οποίοι δεν είχαν πρόσβαση στις εμπιστευτικές πληροφορίες,
- vi.** δεν υποδείχθηκαν επαρκώς ως εμπιστευτικές.

11.3. Ο κάθε Φορέας θα επιβάλει τις ίδιες υποχρεώσεις στους υπαλλήλους του, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση των εμπιστευτικών πληροφοριών, ακόμη και για την περίοδο μετά από το τέλος του έργου ή μετά τη λήξη της απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 12 - ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

Το παρόν Συμφωνητικό δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι δημιουργεί οποιαδήποτε σύμπραξη, συνεταιρισμό, επίσημο εταιρικό σχήμα ή νομική οντότητα ανάμεσα στους συμπράττοντες Φορείς.

ΑΡΘΡΟ 13 – ΕΓΓΡΑΦΑ / ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οποιαδήποτε γνωστοποίηση δοθεί ή σταλεί στο πλαίσιο του παρόντος Συμφωνητικού, θα απαιτεί έγγραφα νομίμως και αρμοδίως υπογεγραμμένα. Όλες οι γνωστοποιήσεις και τα

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

έγγραφα που σχετίζονται με το έργο θα πρέπει να στέλνονται με κοινοποίηση προς το Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του Έργου.

ΑΡΘΡΟ 14 - ΓΛΩΣΣΑ

Το παρόν Συμφωνητικό συντάσσεται στην Ελληνική γλώσσα, η οποία θα διέπει, κατά κανόνα, όλα τα έγγραφα, τις ειδοποιήσεις και τις συναντήσεις που σχετίζονται με το Έργο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Σύμπραξη συμπεριλαμβάνει φορέα που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. είναι δυνατή η χρήση της Αγγλικής στα έγγραφα που αφορούν στην επικοινωνία των φορέων της σύμπραξης.

ΑΡΘΡΟ 15 – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ/ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΟΡΩΝ

Τα Παραρτήματα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, τα οποία αποτελούν και αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συμφωνίας είναι τα εξής:

- Παράρτημα Α¹: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας
  - Παράρτημα Β: Προϋπάρχουσα Τεχνογνωσία
  - Παράρτημα Γ: Κατάλογος Οργάνων και Εξοπλισμού που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο
  - Παράρτημα Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων
- Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας και στα Παραρτήματά του, οι όροι οι οποίοι περιέχονται στο κύριο σώμα του εγγράφου θα υπερισχύουν.
- Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ όρων οι οποίοι περιέχονται στο παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας και στην Απόφαση Χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των Παραρτημάτων, που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής), οι όροι που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης θα υπερισχύουν.

ΑΡΘΡΟ 17 – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

17.1 Οποιαδήποτε δικαιώματα ή υποχρεώσεις των Φορέων της Σύμπραξης προκύπτουν από το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας δεν μπορούν να ανατεθούν ή να μεταβιβασθούν, στο σύνολό τους ή εν μέρει, σε οποιοδήποτε τρίτο, χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση των υπολοίπων Μελών της Σύμπραξης και με την επιφύλαξη των όρων της Απόφασης Χρηματοδότησης.

17.2 Σε περίπτωση που υπάρχει ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στους όρους της Απόφασης Χρηματοδότησης- Ένταξης και στις διατάξεις του παρόντος, τα Μέλη της Σύμπραξης δεσμεύονται να προβούν άμεσα σε ανάλογη τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού, αν αυτό κρίνεται απαραίτητο από την αρμόδια Αρχή.

17.3 Όλες οι τροποποιήσεις και μετατροπές στο παρόν Συμφωνητικό γίνονται με επίσημα έγγραφα τα οποία υπογράφονται από όλους τους Φορείς της Σύμπραξης.

¹ Τα Παραρτήματα του Συμφωνητικού είναι προαιρετικά και μπορούν να παραλειφθούν, ανάλογα με τη συμφωνία των Μερών. Ωστόσο, συνιστάται η συμπερίληψή τους στο Συμφωνητικό, καθώς έχουν ιδιαίτερα επιβοηθητικό χαρακτήρα για την ομαλή διεκπεραίωση του έργου.

**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις
Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη»**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΡΘΡΟ 18 – ΑΚΥΡΩΣΗ Ή ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Σε περίπτωση που οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας αποδειχθεί ότι είναι άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, ή γίνει στην πορεία άκυρη ή αδύνατη εκπλήρωσης, είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, αυτό δεν θα έχει επιπτώσεις στην ισχύ των λοιπών διατάξεων του Συμφωνητικού.

ΑΡΘΡΟ 19 – ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το παρόν Συμφωνητικό Συνεργασίας διέπεται από το ελληνικό δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 20 - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Οι Φορείς της Σύμπραξης συμφωνούν να καταβάλλουν προσπάθειες για τη φιλική διευθέτηση οποιασδήποτε διαφωνίας προκύπτει μεταξύ τους σε σχέση με την υλοποίηση του Έργου που έχουν προτείνει σύμφωνα με την Πρόσκληση της Δράσης και το παρόν Συμφωνητικό.

Σε περίπτωση αποτυχίας, η διαφωνία που προκύπτει από, ή σε σχέση με, το παρόν Συμφωνητικό θα επιλύεται σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Κατανομή Πόρων με τεκμηρίωση της πραγματικής συνεργασίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: Προϋπάρχουσα Γνώση/ Τεχνογνωσία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Όργανα και Εξοπλισμός που θα συνεισφέρει ο κάθε Φορέας στο Έργο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ: Κατάλογος τρίτων μερών (ιδίως θυγατρικών εταιριών) που ενδέχεται να εμπλακούν με την απόκτηση δικαιωμάτων

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος της Δράσης κατανέμονται στα ακόλουθα **Πεδία Παρέμβασης** του προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»:

Κωδικός	Περιγραφή
010	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
011	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης
012	Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε κέντρα ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της δικτύωσης (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
029	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, που εστιάζουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
030	Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που εστιάζουν στην κυκλική οικονομία.

Επιλέγεται σε επίπεδο δικαιούχου / συμμετέχοντα φορέα το σχετικό Πεδίο Παρέμβασης. Εξετάζεται καταρχήν αν το έργο εστιάζει στην «οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» ή την «κυκλική οικονομία» και αν ναι, τότε επιλέγεται ως «Πεδίο Παρέμβασης» το πεδίο 029 ή 030 αντιστοίχως. Σε περίπτωση που το έργο δεν εμπίπτει στο Πεδίο 029 ή 030, τότε ο δικαιούχος εξετάζει σε ποιο από τα υπόλοιπα Πεδία Παρέμβασης (010, 011, 012) εμπίπτει, ανάλογα με το είδος ή το μέγεθος.

Οι Δείκτες Εκρών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

Κωδικός Δείκτη	Δείκτης Εκρών	Μονάδα
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις
	RCO01a Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές)	
	RCO01b Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις εκ των οποίων μικρές	
	RCO01c Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: μεσαίες)	
RCO02	RCO01d Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: μεγάλες)	επιχειρήσεις
	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

RCO05	Νέες επιχειρήσεις που υποστηρίζονται	επιχειρήσεις
PSO920	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενα ερευνητικά έργα	ΙΠΑ
RCO07	Ερευνητικοί οργανισμοί που συμμετέχουν σε κοινά ερευνητικά έργα	ερευνητικοί οργανισμοί
RCO08	Ονομαστική αξία εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας	ευρώ
RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις

Κωδικός	Δείκτης Αποτελέσματος	Μονάδα
PSR920	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στα υποστηριζόμενα ερευνητικά έργα	ΙΠΑ
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ
	RCR02a Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ των οποίων: επιχορηγήσεις)	
RCR06	Υποβληθείσες αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας	Αιτήσεις για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας
RCR08	Εκδόσεις από υποστηριζόμενα έργα	δημοσιεύσεις
PSR016	Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε προσκλήσεις που προκύπτουν από διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης	επιχειρήσεις

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

1. Οι δείκτες RCO01, RCO02 και PSR016 χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα (με στόχο=1 για κάθε διακριτό ΑΦΜ επιχείρησης σε κάθε έργο). Εισάγονται επιπλέον και οι σχετικοί με το κάθε έργο υποδείκτες του RCO01, ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο κάθε έργο: RCO01a ή/και RCO01b ή/και RCO01c ή/και RCO01d (όσοι από αυτούς αφορούν). Επισημαίνεται ότι για να είναι επιλέξιμη μια μεγάλη επιχείρηση θα πρέπει στο ευρωπαϊκό έργο να υπάρχει συνεργασία με ΜΜΕ.
2. Ο δείκτης RCO05 χρησιμοποιείται όταν η επιχείρηση είναι κατά την υποβολή της πρότασης < 3ετίας (Μια επιχείρηση δεν θα θεωρείται νέα εάν αλλάξει μόνο η νομική της μορφή)
3. Ο δείκτης RCO07 λαμβάνει τιμή στόχο=1 για κάθε διακριτό ΑΦΜ ερευνητικού οργανισμού που συμμετέχει σε κοινό ερευνητικό έργο

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII**

4. Ο δείκτης RCO10 λαμβάνει τιμή στόχο=1 για κάθε διακριτό ΑΦΜ επιχείρησης που συνεργάζεται με ερευνητικό/ούς οργανισμό/ούς στο πλαίσιο του έργου
5. Ο δείκτης RCO08 χρησιμοποιείται εφ' όσον στο πλαίσιο του έργου γίνεται προμήθεια εξοπλισμού έρευνας και καινοτομίας (συνολικό κόστος αυτού μαζί με το ΦΠΑ), έστω και αν αποτελεί μέρος του απλοποιημένου κόστους.
6. Η απασχόληση υφιστάμενου ερευνητικού προσωπικού (όχι τεχνικό προσωπικό) προσμετράται στον δείκτη PSO920.
7. Η απασχόληση νέου ερευνητικού προσωπικού (όχι τεχνικό προσωπικό) προσμετράται στον δείκτη PSR920.
8. Όπως ορίζεται στα Δελτία Ταυτότητας των Δεικτών PSO920 και PSR920, ως ΙΠΑ του προσωπικού E&A ορίζεται ο λόγος των ωρών εργασίας που πράγματι δαπανήθηκαν για E&A κατά τη διάρκεια υλοποίησης του υποστηριζόμενου έργου δια τον συνολικό αριθμό ωρών εργασίας που αντιστοιχεί σε ένα ετήσιο ΙΠΑ ερευνητή πλήρους απασχόλησης. Το πρότυπο (ετήσιο) ΙΠΑ που θα χρησιμοποιηθεί για τους ερευνητές είναι οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (EME). Ένας ερευνητής πλήρους απασχόλησης λογίζεται ως 1 EME (λαμβάνοντας υπόψη ότι ως χρόνος πλήρους απασχόλησης ορίζονται οι 8 ώρες εργασίας ανά ημέρα και οι 5 ημέρες εργασίας ανά εβδομάδα, δηλ. 40 ώρες εργασίας ανά εβδομάδα). Ο ετήσιος παραγωγικός χρόνος υπολογίζεται από το σύνολο των εργάσιμων ημερών ανά έτος για σύμβαση πλήρους απασχόλησης οκτώ (8) ωρών ημερησίως και πενθήμερης εργασίας, αφαιρουμένων των αδειών, των επίσημων αργιών, των απουσιών για λόγους υγείας κλπ. Για όλες τις κατηγορίες προσωπικού, ο παραγωγικός χρόνος για εργασία πλήρους απασχόλησης ορίζεται σε 1720 ώρες ανά έτος.
9. Σε περίπτωση που το αντικείμενο του Δείκτη RCR08 δηλώνεται και σε άλλες πράξεις, η τιμή του επιμερίζεται στο σύνολο των πράξεων που δηλώνεται.
10. Ο δείκτης RCR02 λαμβάνει την τιμή της συνολικής ιδιωτικής συνεισφοράς στο έργο. Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Σε κάθε έργο ισχύει $RCR02=RCR02a$ (δεδομένου ότι όλα τα έργα αφορούν σε επιχορηγήσεις).
11. Σε κάθε έργο επιλέγονται οι δείκτες που το αφορούν με την εισαγωγή τιμής στόχου ανά σχετική κατηγορία περιφέρειας

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που δηλώνονται στη βάση πραγματικού κόστους και, προκειμένου να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου, καθώς και να αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες σύμφωνα με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ. 1079/6.4.2015), η εξόφλησή τους (τμηματική ή ολική) θα πρέπει να γίνεται ως ακολούθως:

- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει να εξοφλείται τμηματικά ή εις όλον με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας μέχρι πεντακοσίων (500) ευρώ, (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.

Τραπεζικό μέσο πληρωμής και αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι:

- ✓ Η έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extraît) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- ✓ Η κατάθεση μετρητών από τον αποδέκτη/δικαιούχο της ενίσχυσης στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον αποδέκτη/δικαιούχο της ενίσχυσης, ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extraît εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- ✓ Η μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του αποδέκτη/δικαιούχου της ενίσχυσης σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- ✓ Η έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων, (π.χ. καταθετήριο), αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοαντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- ✓ Η ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extraît) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο αποδέκτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- ✓ Η εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητα με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφ' άπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφ' άπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

- ✓ Η Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επί πλέον από τους δικαιούχους απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών, καθαρής αξίας έως και 500€, τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) είναι: απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί το αργότερο πριν από την ημερομηνία οριστικοποίησης της τελικής έκθεσης επαλήθευσης. Σε κάθε περίπτωση η εξόφληση των παραστατικών θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ 2021-2027, ήτοι έως 31 Δεκεμβρίου 2029.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών του έργου, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες της πρότασης/επιχειρηματικού σχεδίου. Οι δαπάνες της πρότασης/επιχειρηματικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφ' όσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι επιχειρήσεις/προμηθευτές των δικαιούχων της Δράσης θα πρέπει, για τις δαπάνες της δράσης, να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι σε εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές/ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες (απορρίπτονται),
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης,
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων,
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης, δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά.
- Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, **εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.**

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII**

- Η ΓΓΕΚ έχει το δικαίωμα περικοπής δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές κριθούν ότι δεν αφορούν στο έργο ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Σημειώνεται τέλος ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Παράρτημα δικαιολογητικά αφορούν στην επιβεβαίωση της εξόφλησης των υποβαλλόμενων δαπανών και δεν συνθέτουν το σύνολο των στοιχείων που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΚ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα στην υπ' αριθμ. 114947/29.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τίτλο «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 6132), (ΥΑΕΚΕΔ).

Δικαιούχοι, οι οποίοι υλοποιούν συμβάσεις παροχής προμηθειών και υπηρεσιών χωρίς να φέρουν την ιδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα κατά τον ισχύοντα ν. 4412/2026 περί δημοσίων συμβάσεων, υποχρεωτικά εφαρμόζουν τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑΕΚΕΔ, σύμφωνα με την υπ' αριθμ 69336/05-05-2026 (ΑΔΑ: 94ΞΔΗ-Κ6Δ) εγκύκλιο της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής και Νομικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) «Α. Οδηγίες για την πρόσκληση, αξιολόγηση, ένταξη και παρακολούθηση πράξεων των Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027, οι οποίες υλοποιούνται από φορείς που δεν έχουν την ιδιότητα της Αναθέτουσας Αρχής/Αναθέτοντος Φορέα, σύμφωνα με το άρθρο 43 της ΥΑ επιλεξιμότητας Β. Οδηγίες για πράξεις που υλοποιούνται από Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς εκτός πεδίου εφαρμογής ν. 4412/2016»

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που συνδέονται με την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση ή την καύση ορυκτών καυσίμων.

ΑΜΕΣΕΣ – ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι **άμεσες** επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης υπολογίζονται αφ' ενός **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας και αφ' ετέρου **στη βάση απλοποιημένου κόστους** (άρθρο 15, παρ. 9 έως 14 της ΥΑΕΚΕΔ) για τις δαπάνες προσωπικού (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας) και τις έμμεσες δαπάνες. Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει την μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Οι **έμμεσες δαπάνες** είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών.

Στην περίπτωση που οι δαπάνες υπολογίζονται στην βάση απλοποιημένου κόστους, ενδέχεται να διαφέρουν από τις πραγματικές δαπάνες που καταγράφονται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου. Η συγκεκριμένη διαφοροποίηση είναι αποδεκτή, ως συνέπεια της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Για την υποβολή αιτήματος επαλήθευσης δαπανών μέσω του ΟΠΣΚΕ τα ανωτέρω προβλέπεται να είναι σαρωμένα και να επισυνάπτονται.

ΓΕΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα

- **Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου**, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:
  - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
  - Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση του ΕΦ
  - Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
  - Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ή τηρείται επαρκής λογιστική κωδικοποίηση και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

- **Βεβαίωση δαπανών του έργου από Ορκωτό Λογιστή** (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ Υπόδειγμα Έκθεσης Βεβαίωσης Ορκωτού).
- **Φορολογική ενημερότητα** του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση¹.
- **Ασφαλιστική ενημερότητα** του Δικαιούχου με ημερομηνία έκδοσης το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο εφόσον ο Δικαιούχος δεν υπόκειται σε ρύθμιση².

Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών **ξεχωριστού λογαριασμού του έργου**:

α) Για βιβλία Γ' κατηγορίας :

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους.
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).
- Αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) για τα έτη που διενεργήθηκαν και εξοφλήθηκαν οι δαπάνες.

β) Για βιβλία Β' κατηγορίας :

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου.
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

A. Άμεσες Δαπάνες

- **Δαπάνες προσωπικού** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ: 01.04: Δαπάνες έκτακτου προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου, 01.05: Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας (νέο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο, 01.06: Δαπάνες προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας (υφιστάμενο) στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο, 01.08: Ερευνητές και τεχνικοί στον βαθμό που απασχολούνται άμεσα στο έργο, 01.18: Δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί, και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στο βαθμό που απασχολούνται στο έργο).

Α) Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 της ΥΑΕΚΕΔ. Το προσωπικό διακρίνεται σε **τακτικό και έκτακτο**, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Ως άμεσες δαπάνες προσωπικού ορίζονται οι δαπάνες του δικαιούχου για αμοιβές των φυσικών προσώπων που συνδέονται με τον δικαιούχο είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης) ή απόφαση διορισμού, είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή υποτροφίας) και συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης.

¹ Τεκμηρίωση υπαγωγής και εξυπηρέτησης ρύθμισης για τον διακανονισμό οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, με βάση το ισχύον κάθε φορά νομοθετικό πλαίσιο. Προσκομίζονται η σχετική Αίτηση για υπαγωγή στο εκάστοτε πρόγραμμα ρύθμισης, η σχετική τεκμηρίωση ότι η ρύθμιση έχει καταστεί ενεργή καθώς και τα αποδεικτικά καταβολής των δόσεων της ρύθμισης (όπου απαιτείται).

² Βλέπε υποσημείωση 1

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Οι άμεσες δαπάνες για αμοιβές προσωπικού του δικαιούχου, που πιστοποιούνται βάσει κατάλληλων δικαιολογητικών εγγράφων τα οποία *καθιστούν εφικτή την εξακρίβωση του χρόνου απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη* για την εκτέλεση των ενεργειών που περιλαμβάνει και του κόστους του δικαιούχου για τον χρόνο αυτό, αντιστοιχούν σε παραδοτέα της πράξης και προβλέπονται στην απόφαση ένταξης, αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες εάν πληρούν τους ακόλουθους όρους:

α) Το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στην πράξη συνδέεται με τον δικαιούχο **με σχέση εξαρτημένης εργασίας** (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου). Το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη, οι ενέργειες που αναλαμβάνει και τα παραδοτέα στα οποία συμμετέχει και ο χρόνος απασχόλησής του στην πράξη σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα αυτής καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου.

β) Το έκτακτο (νέο) προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση της πράξης απασχολείται από τον δικαιούχο **στη βάση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου** (πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή υπεργολαβίας). Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.

γ) Διασφαλίζεται τεκμηριωμένα η μη διπλή χρηματοδότηση των δαπανών από κάθε άλλη πηγή χρηματοδότησης.

δ) Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

ε) Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (π.χ. συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

στ) Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Β) Για τον προσδιορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού, **η ωριαία αμοιβή** μπορεί να υπολογίζεται με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

α) διαιρώντας το πλέον πρόσφατο τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης με 1.720 ώρες για τα άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή κατ' αντίστοιχη αναλογία των 1.720 ωρών για τα άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης,

β) διαιρώντας το πλέον πρόσφατο τεκμηριωμένο μηνιαίο μικτό κόστος απασχόλησης με τον μέσο μηνιαίο χρόνο εργασίας του συγκεκριμένου προσώπου, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες στους οποίους παραπέμπει η σύμβαση απασχόλησης ή εργασίας ή η απόφαση διορισμού (αμφότερες αναφέρονται ως το έγγραφο απασχόλησης).

Εάν δεν είναι διαθέσιμο το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, αυτό μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο μικτό κόστος απασχόλησης ή από το έγγραφο απασχόλησης (σύμβαση), κατόπιν δέουσας προσαρμογής για περίοδο 12 μηνών.

Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια αποτελεί επιλογή απλοποιημένου κόστους του στοιχείου (β) της παρ. 1 του άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ.

Για τη **διαμόρφωση του προϋπολογισμού** της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται **οι μικτές ετήσιες αποδοχές**, οι αντίστοιχες **εισφορές κοινωνικής ασφάλισης** και τα τυχόν **επιδόματα** που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή τη σύμβαση εργασίας τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση και δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου. Οι

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ασφαλιστικές εισφορές συμπεριλαμβάνονται στο μικτό κόστος απασχόλησης εφόσον αυτές βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο για την απασχόληση του προσωπικού στην πράξη).

Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Οι δαπάνες προσωπικού που σχετίζονται με άτομα τα οποία εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης για την πράξη μπορούν να υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό του μικτού κόστους απασχόλησης, σύμφωνα με καθορισμένο ποσοστό του χρόνου που εργάστηκαν για την πράξη ανά μήνα, χωρίς να απαιτείται η δημιουργία χωριστού συστήματος καταχώρισης των ωρών εργασίας, σύμφωνα με την παρ. 19.2.ι). Ο εργοδότης παρέχει έγγραφο στους υπαλλήλους στο οποίο καθορίζεται το εν λόγω σταθερό ποσοστό, σύμφωνα με την παρ. 19.1. της ΥΑΕΚΕΔ.

Οι δαπάνες για απασχόληση του προσωπικού πέραν του συμβατικού του χρόνου είναι επιλέξιμες και δύναται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία που διέπει τον δικαιούχο, να καταβάλλονται είτε α) ως αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης η οποία θα δηλώνεται ως πραγματική δαπάνη, είτε β) ως πρόσθετη αμοιβή (π.χ. η περίπτωση των μελών ΔΕΠ), με βάση το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 9, Άρθρο 15 της ΥΑΕΚΕΔ (επιλογή απλοποιημένου κόστους). Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει υποχρεωτικά όλες οι δαπάνες μισθοδοσίας του συγκεκριμένου μέλους της ομάδας έργου, να υποβληθούν ως πραγματικές δαπάνες.

Το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και αφορά στο προσωπικό του δικαιούχου με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους** του άρθρου 12, παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης της παραγράφου 9 του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ, αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης. Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 9, 10, 11 και 12 του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ δια δώδεκα (12).

Το **μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αποτελεί **επιλογή απλοποιημένου κόστους** του άρθρου 12 παρ. 1(β) της ΥΑΕΚΕΔ.

Στην περίπτωση όπου ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει την μεθοδολογία υπολογισμού του απλοποιημένου κόστους, οι δαπάνες θα υποβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους. Η εφαρμογή του απλοποιημένου ή πραγματικού κόστους για κάθε μέλος της ομάδας έργου θα πρέπει να ισχύει στο σύνολο της διάρκειας του έργου, χωρίς εναλλαγές.

Γ) Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την **τεκμηρίωση των άμεσων δαπανών της Κατηγορίας Δαπάνες προσωπικού** είναι:

- **Απόφαση της διοίκησης (ή του αρμόδιου οργάνου) του δικαιούχου** με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στην πράξη (τακτικό και έκτακτο), τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης και ο χρόνος απασχόλησής τους σε αυτή. Στην περίπτωση που η απασχόληση του προσωπικού στην πράξη αποτελεί σταθερό ποσοστό της μηνιαίας απασχόλησής του, η απόφαση προσδιορίζει το σταθερό ποσοστό.

Τακτικό προσωπικό

- **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης, αλλά **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, η οποία συνυπογράφεται από τον απασχολούμενο, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης.

- **Μισθοδοτικές καταστάσεις** του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές **ετήσιες αποδοχές**, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, τυχόν επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες τυχόν αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc). Στην περίπτωση που ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης βασίζεται σε προσαρμογή των διαθέσιμων στοιχείων βάσει της παρ. 9, εδάφιο β) του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ, διαθέσιμες μισθοδοτικές καταστάσεις ή τη σχετική σύμβαση, στη βάση των οποίων υπολογίζεται το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης (**απλοποιημένο κόστος**).
- Έγγραφο τεκμηρίωσης του μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (**πραγματικό κόστος**). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από φορείς κεντρικής διοίκησης λόγω ύπαρξης οφειλών, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το είδος των οφειλών (ΦΕΝΠ, ΦΜΥ, ΦΕΕ, ΕΝΦΙΑ κλπ). Εάν οι οφειλές σχετίζονται με τις δαπάνες του έργου και έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, θα πρέπει να προσκομισθεί η αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, η εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει ασφαλιστική ενημερότητα, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τις οφειλές, την αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, την εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου

- **Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου**, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το δικαιούχο. Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται σε περισσότερες από μία συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και η απασχόληση του δεν αποτελεί σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets)**, στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα στην κάθε πράξη. Τα απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης είναι υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου.
- Στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού του χρόνου, **βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου**, σχετικά με το ποσοστό απασχόλησης του φυσικού προσώπου στην πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης. Η βεβαίωση συνυπογράφεται από το φυσικό πρόσωπο.
- **Υλικό τεκμηρίωσης**: Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου.
- Στην περίπτωση όπου πληρούνται οι όροι εφαρμογής της επιλογής του απλοποιημένου κόστους, θα πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 9 έως 12 της ΥΑΕΚΕΔ (**απλοποιημένο κόστος**).
- Έγγραφο τεκμηρίωσης υπολογισμού μικτού ωριαίου κόστους απασχόλησης.
- Μισθοδοτικές καταστάσεις της περιόδου αναφοράς (**πραγματικό κόστος**).

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους απασχολούμενους (**πραγματικό κόστος**).
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (**πραγματικό κόστος**). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει φορολογική ενημερότητα για είσπραξη χρημάτων από φορείς κεντρικής διοίκησης λόγω ύπαρξης οφειλών, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το είδος των οφειλών (ΦΕΝΠ, ΦΜΥ, ΦΕΕ, ΕΝΦΙΑ κλπ). Εάν οι οφειλές σχετίζονται με τις δαπάνες του έργου και έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, θα πρέπει να προσκομισθεί η αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, η εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.
- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει ασφαλιστική ενημερότητα, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τις οφειλές, την αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, την εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.

Έκτακτο προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου

- **Σύμβαση μίσθωσης έργου**, σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 7α του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ, εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά τη διαδικασία επιλογής της πράξης για χρηματοδότηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7α του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.
- (α) Στη σύμβαση προσδιορίζεται το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελεστεί προσδιοριζόμενο σε σχέση με την συγχρηματοδοτούμενη πράξη, ο χρόνος εκτέλεσης και παράδοσης του, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αντισυμβαλλόμενου φυσικού προσώπου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο συνδέεται αποκλειστικά με τις ανάγκες της συγχρηματοδοτούμενης πράξης για την οποία συνάπτεται. (β) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες του δικαιούχου στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου, ή/ και στον τόπο εκτέλεσης του έργου, αν είναι διαφορετικός. Η διάρκεια της σύμβασης δύναται να συμπίπτει ή να είναι μικρότερη από τη διάρκεια της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. (γ) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στον δικαιούχο (δ) Η αμοιβή του φυσικού προσώπου, καθορίζεται με βάση τις χρονικές απαιτήσεις για την ολοκλήρωση του παρεχόμενου έργου και δεν είναι σημαντικά διαφορετική από αυτή που έχει ο δικαιούχος για το προσωπικό του το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, από αυτή που απαντάται στην αγορά για παρόμοια απασχόληση, προσόντα και εμπειρία. Η αμοιβή του φυσικού προσώπου πρέπει να συνδέεται άρρηκτα με τα στάδια υλοποίησης του έργου του. Ρήτρα καταβολής της αμοιβής τμηματικά κατά μήνα ή άλλο χρονικό όριο χωρίς συνάρτηση με την πρόοδο του έργου είναι μη επιλέξιμη. (ε) το χρονοδιάγραμμα, με αναφορά σε τυχόν ενδιάμεσους χρόνους των επί μέρους παραδοτέων, ο τρόπος παραλαβής και εξόφλησης (τμηματικής ή εν όλω) της σύμβασης σε συνάρτηση με το ή τα παραδοτέα ή και στάδια της σύμβασης. (στ) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες του δικαιούχου. Απασχόληση του φυσικού προσώπου σε αντικείμενο άσχετο με εκείνο που περιγράφεται στη σύμβαση καθιστά τις δαπάνες της σύμβασης μη επιλέξιμες στο σύνολό τους.
- **Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου**, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου απαιτείται.
- **Βεβαίωση παραλαβής του έργου** στην αντίστοιχη περίοδο.
- Τα σχετικά παραστατικά δαπανών (τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος) και οι αντίστοιχες εξοφλήσεις, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- **Υλικό τεκμηρίωσης**: Ειδικά για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα, στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που υπαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου. Το **ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό τρίτων** που η συμμετοχή τους στην πράξη θεωρείται ουσιώδης για την εκτέλεσή της και αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση της πράξης από το πρόγραμμα, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.
- Φορολογική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης (**πραγματικό κόστος**). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει φορολογική ενημερότητα για είσπραξη

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

χρημάτων από φορείς κεντρικής διοίκησης λόγω ύπαρξης οφειλών, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν το είδος των οφειλών (ΦΕΝΠ, ΦΜΥ, ΦΕΕ, ΕΝΦΙΑ κλπ). Εάν οι οφειλές σχετίζονται με τις δαπάνες του έργου και έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, θα πρέπει να προσκομισθεί η αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, η εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.

- Ασφαλιστική ενημερότητα του Δικαιούχου σε ισχύ κατά το μήνα υποβολής του αιτήματος επαλήθευσης για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο (πραγματικό κόστος). Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος αδυνατεί να προσκομίσει ασφαλιστική ενημερότητα, θα πρέπει να προσκομίσει τα σχετικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τις οφειλές, την αίτηση υπαγωγής σε ρύθμιση, την εγκριτική απόφαση (με την κατανομή των δόσεων) και οι καταβληθείσες δόσεις έως τη στιγμή του ελέγχου.

Η ΓΓΕΚ είναι δυνατόν να ζητήσει ως συμπληρωματικό δικαιολογητικό τις ΑΠΔ του δικαιούχου για λόγους επαλήθευσης της δαπάνης και διασταύρωσης με τυχόν άλλα στοιχεία.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

➤ Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο (αποσβέσεις) (Κωδ. ΟΠΣΚΕ: 02.03)

Απαραίτητη προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εξοπλισμού είναι η εγγραφή τους σε βιβλίο μητρώου παγίων ή αντίστοιχο βιβλίο κατά τα προβλεπόμενα στις φορολογικές διατάξεις.

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν οι δαπάνες απόσβεσης των οργάνων και του εξοπλισμού. Οι δαπάνες υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και συνήθειες λογιστικές πρακτικές του δικαιούχου. Αφορούν αποκλειστικά την περίοδο στήριξης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Πρόκειται για επιστημονικά όργανα και εξοπλισμό, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της πράξης.

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

Απαραίτητα παραστατικά:

- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιο, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας του προμηθευμένου είδους με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και των στοιχείων εξοπλισμού, όπου αυτό υφίσταται.
- Αντίγραφο Αποσπάσματος Βιβλίου Παγίων, όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου.
- Λογιστικές εγγραφές αποσβέσεων.
- Φωτογραφικό υλικό.

➤ Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει - Υπεργολαβίες (Κωδ. ΟΠΣΚΕ: 04.02. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα)

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη) που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- Α) Φυσικά πρόσωπα
- Β) Νομικά πρόσωπα

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία) και προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Οι δαπάνες τεκμηριώνονται με τις υποβαλλόμενες σχετικές συμβάσεις και τα προβλεπόμενα παραστατικά εξόφλησης δαπανών.

Απαραίτητα παραστατικά:

- Αντίγραφα των ιδιωτικών συμφωνητικών – συμβάσεων με παρόχους υπηρεσιών. Τα συμφωνητικά – συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- Αντίγραφα παραδοτέων υπηρεσιών.
- Τιμολόγια παροχής υπηρεσιών του πάροχου. Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του πάροχου, να περιγράφεται αναλυτικά η παρεχόμενη υπηρεσία και ο χρόνος παροχής και να αναγράφεται η ονομασία της δράσης και του έργου για το οποίο πραγματοποιείται η παροχή υπηρεσίας.
- Παραστατικά Εξόφλησης (εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή) των ανωτέρω φορολογικών παραστατικών, ή/και αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, την καρτέλα λογιστικής παρακολούθησης του προμηθευτή και την κίνηση του λογαριασμού ταμείου ή καταθέσεων από όπου πραγματοποιήθηκε η καταβολή των σχετικών ποσών (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ).

➤ Πρόσθετα Γενικά Έξοδα και Λοιπές Λειτουργικές Δαπάνες (Κωδ. ΟΠΣΚΕ: 05)

Αφορούν δαπάνες:

- Μετακινήσεων, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης των μελών της ομάδας έργου στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο,
- Δαπάνες για αγορά αγαθών και παροχής υπηρεσιών, όπως δαπάνες για αναλώσιμα, και υλικά για τις ανάγκες του έργου, δαπάνες δημοσιότητας και διάχυσης αποτελεσμάτων, αμοιβές ορκωτών λογιστών.
- Δαπάνες δημοσιότητας – προβολής - δικτύωσης
- Άλλα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με το έργο και δεν μπορούν να ενταχθούν στις υπόλοιπες κατηγορίες δαπανών συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών είναι:

- Παραστατικά τιμολόγησης (σε περίπτωση προμηθευτή εξωτερικού Invoice & Proforma invoice.
- Παραστατικά εξόφλησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

B. Έμμεσες Δαπάνες

➤ Έμμεσες δαπάνες [Κωδ. ΟΠΣΚΕ: 09.10. Έμμεσες Δαπάνες (25% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)]

Περιλαμβάνονται δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες του έργου. Οι έμμεσες δαπάνες είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται ως ακολούθως:

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ**

Σταθερό ποσοστό 25% των *συνολικών* επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου, *εξαιρουμένων* των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για *υπεργολαβίες*, Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060, άρθρο 53, παρ. 3, περίπτωση γ, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 30 παρ. 2, περίπτωση γ).

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- i. Οι χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίδονται υπό μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.
- ii. Οποιαδήποτε παραστατικό δαπάνης που εκδόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ή μετά την ημερομηνία λήξης του έργου.
- iii. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας /ΦΠΑ, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ.
- iv. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την σύνταξη της τελικής έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.
- v. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.
- vi. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού.
- vii. Οι δαπάνες για μεταφορά με ταξί, οι δαπάνες ενοικίασης αυτοκινήτων και οι δαπάνες στάθμευσής τους (παρκινγκ), εφ' όσον υπάρχει δημόσιο μέσο μεταφοράς που καλύπτει την εν λόγω διαδρομή.
- viii. Bonus και αποζημιώσεις απόλυσης

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ****ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ**

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. **01.15.** Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου (πχ. εκτύπωση από το e-banking) που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.
2. **08.03.** Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο σε ισχύ. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
3. **08.02.** Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών σε ισχύ, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
4. **07.05.** *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις και ειδικότερα, μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης λειτουργούν νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην Αίτηση Χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής (πχ. εκτύπωση από το taxinet) ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. *Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.*
5. **02.06.** Αποδεικτικό Καταχώρησης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), όπως ισχύει, εφόσον ο Δικαιούχος περιλαμβάνεται στους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο.
6. **07.02.** *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Βεβαίωση ορκωτού λογιστή που θα βεβαιώνει ότι η αιτούσα επιχείρηση και η «ενιαία επιχείρηση» στην οποία τυχόν εντάσσεται, δεν αποτελούσε προβληματική επιχείρηση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο Παράρτημα V. "Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης", καθώς και τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 παρ. 4.γ του Καν. ΕΕ 651/2014 όπως ισχύει κατά την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Χρηματοδότησης. *Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.*
7. **09.03.** *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή), καθώς και σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης. Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν Υ/Δ μόνο ως προς τη μη πτώχευση και μη κατάθεση αίτησης πτώχευσης.
8. **09.03.** *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για την καταβολή της τελικής δόσης (αποπληρωμή) σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης καθώς και πιστοποιητικό καλής λειτουργίας του ΓΕΜΗ, ή Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου πιστοποιητικού, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο.
9. **09.03.** *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα, στην οποία θα αναφέρονται:
  - i. ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Οριζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ**

Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.

- ii. ότι δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.
  - iii. ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Παράρτημα Έργου.
10. **02.08.** *(ισχύει μόνο για ερευνητικούς οργανισμούς και λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί)* Τεκμηρίωση διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων: Αναλυτική έκθεση τεκμηρίωσης διαχωρισμού οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, επικαιροποιημένη σε σχέση με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν κατά την Αίτηση Χρηματοδότησης.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ

ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ

**Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών
(υπόδειγμα)**

Προς την “..... επωνυμία δικαιούχου .....", για τον έλεγχο των αιτούμενων δαπανών του έργου με τίτλο «.....» στο πλαίσιο της Δράσης «**Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**»

1. Διενεργήσαμε τις διαδικασίες, που συμφωνήθηκαν με βάση την από .../.../.... σύμβαση ανάθεσης, σε σχέση με τον συνημμένο «Πίνακα Δαπανών», της περιόδου από .../.../..... μέχρι .../...../..... συνολικού ποσού ..... €, ο οποίος κατατίστηκε με ευθύνη της «..... επωνυμία δικαιούχου ....." (εφεξής αναφερόμενος και ως ‘δικαιούχος’).
2. Η εργασία μας έγινε με βάση το XXXX Πρότυπο
3. Ο έλεγχος αφορά τις δαπάνες, που περιέχονται στο συνημμένο «Πίνακα Δαπανών» και διενεργήθηκε με βάση:
  - την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
  - την απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης και εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου (και τις τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν) και
  - την ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»), όπως ισχύει.
4. Συνοπτικά σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθούν τα ακόλουθα:
  - i. Η νομιμότητα και κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στον «Πίνακα Δαπανών» και η ορθή λογιστική καταχώρηση αυτών.
  - ii. Ότι κάθε δαπάνη αφορά το εγκεκριμένο έργο και πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου.
  - iii. Η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ.
  - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
  - v. Η απεικόνιση των αποκτηθέντων πάγιων περιουσιακών στοιχείων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρηση τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
5. Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών ελέγχου:
  - i. Δεν προέκυψαν διαφορές στο ύψος των δηλωθεισών δαπανών (ή: προέκυψαν διαφορές ύψους ..... € και η σχετική αιτιολόγηση αποτυπώνεται στις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες του Πίνακα Δαπανών).
  - ii. Βεβαιώνεται ότι ο φορέας τηρεί Απλογραφικά/Διπλογραφικά (συμπληρώνεται αναλόγως) βιβλία και παρακολουθεί τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου τηρώντας ξεχωριστή λογιστική μερίδα/επαρκή λογιστική κωδικοποίηση/ξεχωριστή ή διακριτή μερίδα στην οποία είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου (συμπληρώνεται αναλόγως), με την χρήση της εξής κωδικοποίησης/διάκρισης/περιγραφής «XXXX».

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ**

iii. Τηρούνται οι διατάξεις του ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει, η δαπάνη των αποκτηθέντων πάγιων περιουσιακών στοιχείων έχει σωστά καταχωρισθεί στο Μητρώο Παγίων και στα λογιστικά βιβλία και συμφωνεί με το διάστημα της ελεγχόμενης περιόδου.

6. Επειδή οι ανωτέρω διαδικασίες ελέγχου δε συνιστούν έλεγχο ή επισκόπηση Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα ή τα Διεθνή Πρότυπα Αναθέσεων Επισκόπησης, δεν εκφράζουμε γνώμη με βάση τα πρότυπα αυτά.

Η έκθεση ελέγχου μας καταρτίστηκε αποκλειστικά για το σκοπό που αναφέρουμε στη εισαγωγή της έκθεσης και όχι για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή για διανομή σε άλλα μέρη.

Αυτή η έκθεση ελέγχου αφορά μόνο τις δαπάνες που περιλήφθηκαν στον «Πίνακα Δαπανών» και δεν επεκτάθηκε στις Οικονομικές Καταστάσεις της «..... επωνυμία δικαιούχου .....» ως σύνολο.

Ο Ορκωτός Ελεγκτής-Λογιστής
(Υπογραφή + σφραγίδα)
Ονοματεπώνυμο

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ****Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές**

1. Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης «Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη» είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αμοιβή ορκωτού λογιστή ή εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για τη διενέργεια ελέγχου των δαπανών χρηματοδοτούμενου έργου ΕΤΑΚ. Η Αναλυτική πρόσκληση και το σύνολο του νομοθετικού πλαισίου της Δράσης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΚ.
2. Για την υλοποίηση της κάθε εργασίας θα υπογράφεται υποχρεωτικά σύμβαση μεταξύ του δικαιούχου και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας.
3. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται με βάση το ΧΧΧ Πρότυπο και η έκθεση ελέγχου θα υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ο οποίος θα είναι εγγεγραμμένος στο Δημόσιο Μητρώο της ΕΛΤΕ.
4. Το έργο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας συνίσταται στον έλεγχο των παρακάτω πεδίων:
  - i. Έλεγχος (σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4308/2014 ΕΛΠ, του ν.4172/2013 ΚΦΕ, του ν.2859/2000 Κώδικας ΦΠΑ και της εργατικής νομοθεσίας όπως κάθε φορά ισχύουν) της νομιμότητας και κανονικότητας της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού, το οποίο περιλαμβάνεται στην έκθεση προόδου και έλεγχος της ορθής λογιστικής καταχώρησης και απεικόνισης αυτών στα βιβλία του δικαιούχου. Η έκθεση προόδου συντάσσεται από τον δικαιούχο της δημόσιας χρηματοδότησης στην προκαθορισμένη ηλεκτρονική φόρμα και στο αντίστοιχο προκαθορισμένο έντυπο, που έχουν ορισθεί από την ΓΓΕΚ. Τα παραστατικά των δαπανών, που τίθενται υπόψη του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, θα πρέπει να είναι πρωτότυπα.
  - ii. Έλεγχος για κάθε δαπάνη ότι αφορά το εγκεκριμένο έργο, ότι πραγματοποιήθηκε εντός της επιλέξιμης χρονικής περιόδου και ότι είναι στα όρια του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπάνης, που εντάσσεται.
  - iii. Έλεγχος της τήρησης των κανόνων επιλεξιμότητας, που τίθενται από την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και την ΥΑΕΚΕΔ. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ο έλεγχος των μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλων χρονοχρέωσης για τις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου με εξηρητημένη σχέση εργασίας.
  - iv. Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για το ερευνητικό έργο, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες και επιχορηγήσεις του ή διαφορετικά η τήρηση ξεχωριστής ή διακριτής μερίδας του έργου στην οποία θα είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών και επιχορηγήσεων του έργου.
  - v. Η απεικόνιση των αποκτηθέντων πάγιων περιουσιακών στοιχείων στο Μητρώο Παγίων και η καταχώρησή τους στους αντίστοιχους λογαριασμούς λογιστικής με βάση τις διατάξεις του ν.4172/2013 ΚΦΕ όπως ισχύει.
5. Προκειμένου να ανταποκριθεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής στο ανωτέρω έργο, θα πρέπει να τίθενται υπόψη του τα παρακάτω δημόσια έγγραφα:
  - i. η απόφαση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου ΕΤΑΚ και το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου και οι τροποποιήσεις αυτών, εφόσον υπάρχουν,
  - ii. η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης,
  - iii. η ΥΑΕΚΕΔ, όπως ισχύει.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ**

6. Ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής θα αναπαράγει τις σελίδες της έκθεσης προόδου, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και θα **προσθέτει δύο στήλες**: στην **πρώτη** θα αναγράφεται το αποδεχόμενο ύψος ποσού κάθε παραστατικού και στην **δεύτερη** θα αποτυπώνονται σχόλια/παρατηρήσεις για τις περιπτώσεις, που απορρίπτεται ένα παραστατικό ή μειώνεται το επιλέξιμο ύψος αυτού. Σε περίπτωση αποδοχής του παραστατικού και του ύψους αυτού δεν απαιτείται να διατυπώνεται κάποιο σχόλιο στη στήλη των παρατηρήσεων, αλλά απλώς θα επαναλαμβάνεται στην πρώτη στήλη το ποσό του παραστατικού, ενώ στην περίπτωση απόρριψης ή μείωσης του ύψους αυτού, θα πρέπει να διατυπώνεται στην δεύτερη στήλη σχετικό σχόλιο. Κάθε σελίδα της έκθεσης προόδου, που ελέγχθηκε, θα εκτυπώνεται και θα μονογράφεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και θα τίθεται η σφραγίδα του. Με την ολοκλήρωση του ελέγχου ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής συντάσσει σχετική έκθεση/βεβαίωση ελέγχου, την οποία υποβάλλει προς το δικαιούχο εις διπλούν με συνημμένες σε αυτήν τις σελίδες, που έλεγξε. Η έκθεση/βεβαίωση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή θα περιλαμβάνει εδάφιο, στο οποίο θα αναφέρεται ότι του ετέθησαν και έλαβε υπ' όψιν του τα έγγραφα του σημείου 5 της παρόντος και ότι πραγματοποίησε τον έλεγχο, που ορίζεται στο σημείο 4 του παρόντος.

7. Στη συνέχεια ο δικαιούχος της χρηματοδότησης διαμορφώνει την έκθεση προόδου προσαρμοσμένη στις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και μονογράφει την κάθε σελίδα αυτής, ενώ οι σελίδες της έκθεσης, που αναφέρονται στα οικονομικά στοιχεία του έργου και ελέγχθηκαν από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, μονογράφονται και από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή και τίθεται η σφραγίδα του. Η ως ανωτέρω διαμορφωθείσα έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται από τον δικαιούχο προς την ΓΓΕΚ μαζί με ένα αντίγραφο της υποβληθείσας σε αυτόν έκθεσης/βεβαίωσης ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (με τις συνημμένες και υπογεγραμμένες σελίδες, που έλεγξε). Η έκθεση προόδου του έργου υποβάλλεται ταυτόχρονα και σε ηλεκτρονική μορφή στον αρμόδιο χειριστή της δράσης, για την περαιτέρω προώθηση και ολοκλήρωση της πιστοποίησης του έργου.

8. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα προβλέπονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης σχετικά με τα συνοποβαλλόμενα παραδοτέα και παραστατικά των εκθέσεων προόδου, καθώς και τη διαδικασία διενέργειας των επαληθεύσεων/πιστοποιήσεων.

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη –

Παράρτημα ΧΙΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Τίτλος Ι «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	<p>Εγείρονται κίνδυνοι για :</p> <ul style="list-style-type: none"> την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών 		
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου			
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου			
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης			
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας			
Τίτλος ΙΙ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	<ul style="list-style-type: none"> Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του) 		
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής			
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	<p>Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας 		
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	<p>Θίγονται τα δικαιώματα</p> <ul style="list-style-type: none"> της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας της έκφρασης και πληροφόρησης της τέχνης και επιστήμης της εκπαίδευσης της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος του συνέρχεσθε και του συνεταιρίζεσθαι του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ 		
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας			
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης			
	12. Ελευθερία του συνέρχεσθε και του συνεταιρίζεσθαι			
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης			
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης			
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία			
	16. Επιχειρηματική ελευθερία			
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας	<ul style="list-style-type: none"> Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς? Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ? Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας? Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης? Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών? 		
	18. Δικαίωμα Ασύλου	<p>Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ?</p>		Αφορά δράσεις υπέρ προσφύγων / μεταναστών
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης			
Τίτλος ΙΙΙ «ΙΣΟΤΗΤΑ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της		Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη –

Παράρτημα ΧΙΙ

		<ul style="list-style-type: none"> • ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους 		<p>αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες</p> <p>Πως προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ των γυναικών και ανδρών</p> <p>Πως συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Ή μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διακρίσεις</p>	
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων				
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία				
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών				
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.		Ενισχύει ή προασπίζει τα δικαιώματα του παιδιού	
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων			
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες			
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	<p>Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευση και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος) 			
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων				
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας				
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης				
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας				
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία				
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή				
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή				
	35. Προστασία της υγείας				
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος				
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης			
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή			
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου				
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές				
	41. Δικαίωμα χρήστης διοίκησης				

Συμμετοχή στις Ευρωπαϊκές Συγχρηματοδοτούμενες Συμπράξεις Έρευνας και Καινοτομίας του Ορίζοντα Ευρώπη –

Παράρτημα ΧΙΙ

	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεων τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται το δικαίωμα της <ul style="list-style-type: none"> • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρος τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου. • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της 		
	43. Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής			
	44. Δικαίωμα αναφοράς			
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής)		
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία			
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες 		
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης			
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιώνων πράξεων και ποινών			
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη			

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

Στην περίπτωση που ο χειριστής μιας πράξης (είτε κατά την αξιολόγηση και την επιλογή της, είτε κατά την παρακολούθηση της προόδου της και την επαλήθευση αυτής) έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε κάποιο (α) θεμελιώδες δικαίωμα(τα) συμβουλευείται την **ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**, προκειμένου να καταλήξει στο δικαίωμα/τα που εκτιμά ότι αφορά η υπόνοια/ένδειξη της μη συμμόρφωσης.

Εφόσον, μετά από τη διερεύνηση διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της πράξης με δικαίωμα(τα), ο χειριστής

α) κατά την αξιολόγηση της πρότασης προβαίνει στην αναδιατύπωση/προσαρμογή της πρότασης ή/και στην απόρριψη, εφόσον δεν είναι δυνατή η αναδιατύπωση/προσαρμογή

β) κατά την παρακολούθηση της προόδου της πράξης ή/και στην επαλήθευση αυτής (διοικητικά ή/και επιτοπίως) προβαίνει στην ανάληψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να τα εφαρμόσει, εντός τεθείσας προθεσμίας. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τα διορθωτικά μέτρα, δηλαδή δεν συμμορφώνεται ως προς την άρση παραβίασης κάποιου δικαιώματος, καταλογίζονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και επιβάλλονται και ανακτήσεις αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.